

Brüssel, 1. aprill 2019
(OR. en)

7718/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2015/0287(COD)

CODEC 736
JUSTCIV 91
CONSOM 117
DIGIT 59
AUDIO 43
DAPIX 107
DATAPROTECT 96
PE 98

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV digitaalse sisu üleandmise lepingutega seonduvate teatavate aspektide kohta – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 25.–28. märts 2019)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel, vältides seega vajadust teise lugemise ja lepitusmenetluse järele.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

Sellega seoses esitasid kaasraportöörid Evelyne GEBHARDT (S&D, DE) ja Axel VOSS (PPE, DE) siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning õiguskomisjoni nimel ühe kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek 126) direktiivi ettepaneku muutmiseks. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 26. märtsil 2019 toimunud hääletusel direktiivi ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek 126) vastu. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud komisjoni ettepanekusse muudatusettepanekutega tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

Digitaalse sisu üleandmise ja digitaalteenuste osutamise lepingud *I**

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv digitaalse sisu üleandmise lepingutega seonduvate teatavate aspektide kohta (COM(2015)0634 – C8-0394/2015 – 2015/0287(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0634),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0394/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Prantsusmaa Senati poolt protokoll nr 2 (subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt õigusakti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 27. aprilli 2016. aasta arvamust³,
 - võttes arvesse vastutavate komisjonide poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 6. veebruari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning õiguskomisjoni ühiseid arutelusid vastavalt kodukorra artiklile 55,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ja õiguskomisjoni raportit ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust (A8-0375/2017),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

³ ELT C 264, 20.7.2016, lk 57.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 26. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/... digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamise lepingute teatavate aspektide kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁴,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁵

⁴ ELT C 264, 20.7.2016, lk 57.

⁵ Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2019. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) ***Liidu*** e-kaubanduse kasvupotentsiaali ei ole veel täielikult ära kasutatud. Euroopa digitaalse ühtse turu strateegias käsitletakse terviklikult peamisi tõkkeid, mis takistavad piiriülese e-kaubanduse arengut liidus, et selle pakutavat potentsiaali täielikult ära kasutada. Tarbijate jaoks digisisule ***ja digiteenustele*** parema juurdepääsu tagamine ning digisisu üleandmise ***ja digiteenuste osutamise*** ettevõtjate jaoks ***lihtsamaks muutmine võib aidata*** liidu digimajandust ***hoogustada*** ja üldist majanduskasvu ***ergutada***.
- (2) ***Euroopa Liidu toimimise lepingu („ELi toimimise leping“) artikli 26 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud, et liit võtab meetmeid, mille eesmärk on luua siseturg, mis hõlmab sisepiirideta ala, mille ulatuses on tagatud kaupade ja teenuste vaba liikumine, või tagada siseturu toimimine. ELi toimimise lepingu artikli 169 lõikes 1 ja lõike 2 punktis a on sätestatud, et liit aitab kaasa kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisele meetmetega, mis on võetud ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel seoses siseturu väljakujundamisega. Käesoleva direktiivi eesmärk on saavutada õige tasakaal kõrgetasemelise tarbijakaitse ja ettevõtete konkurentsivõime edendamise vahel, tagades samal ajal subsidiaarsuse põhimõtte järgimise.***

- (3) *Tuleks ühtlustada digisisu üleandmise **või digiteenuste osutamise** lepingute teatavad aspektid, võttes aluseks tarbijakaitse kõrge taseme, et saavutada tõeline digitaalne ühtne turg, suurendada õiguskindlust ja vähendada tehingukulusid, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks.*
- (4) ■ Ettevõtjad, *eriti VKEd* peavad digisisu **või digiteenuste** piiriülesel *pakkumisel sageli* kandma liikmesriikide tarbijalepinguõiguse kohustuslike normide erinevusest tulenevaid kulusid ja seisma silmitsi õiguskindlusetusega. Samuti kannavad ettevõtjad kulusid oma lepingute kohandamisel, sest mitmes liikmesriigis juba kohaldatakse digisisu üleandmist **või digiteenuste osutamist** käsitlevaid kohustuslikke erinorme, luues kõnealuseid lepinguid reguleerivate liikmesriikide erinormide kohaldamisalas ja sisus erinevusi. ■
- (5) Tarbijad ei tunne end piiriüleseid oste tehes *alati* kindlalt ja seda eriti ostlemisel internetis. Üks peamisi tarbijate ebakindlust põhjustavaid tegureid on asjaolu, et nad on ebakindlad oma põhiliste lepinguliste õiguste suhtes ja digisisu **või digiteenuste** jaoks puudub selge lepinguline raamistik. Paljudel ■ tarbijatel on probleeme seoses digisisu **või digiteenuste** kvaliteedi või *neile* juurdepääsuga. Näiteks saavad nad vale või puudusega digisisu **või digiteenuse** või ei ole neil võimalik kõnealusele digisisule **või digiteenusele** juurde pääseda. Selle tagajärjel kannatavad tarbijad nii rahalist kui ka muud kahju.

- (6) Nende probleemide leevendamiseks peaksid nii ettevõtjad kui ka tarbijad saama *teatavates põhivaldkondades* tugineda digisisu üleandmist *või digiteenuste osutamist* käsitlevatele täielikult ühtlustatud *lepingulistele õigustele*. *Mõne peamise regulatiivse aspekti täielik ühtlustamine suurendaks tunduvalt nii tarbijate kui ka ettevõtjate õiguskindlust.*
- (7) Tarbijalepinguõiguse normide **■** ühtlustamine kõigis liikmesriikides lihtsustaks *ettevõtjate, eelkõige VKEd* jaoks digisisu *üleandmist või digiteenuste osutamist kogu liidus*. *Need normid annaksid ettevõtjatele digisisu üleandmisel või digiteenuste osutamisel teistes liikmesriikides stabiilse lepinguõiguse keskkonna*. Samuti ennetaksid need õiguslikku killustatust, mida spetsiaalselt digisisu *ja digiteenuseid* reguleerivad uued liikmesriikide õigusaktid vastasel juhul põhjustaksid.
- (8) Tarbijad *peaksid* saama kasu digisisu *üleandmise ja digiteenuste osutamisega* seotud **■** ühtlustatud õigustest, mis pakuvad väga head kaitset. Neil *peaksid olema* selged õigused, millest ei saa lepinguga kõrvale kalduda, sõltumata sellest, *millises liidu osas* nad digisisu *või digiteenused* vastu võtavad või neile juurde pääsevad. Kõnealused õigused *peaksid suurendama* nende kindlustunnet digisisu *või digiteenuste omandamisel*. Samuti *peaks* see *vähendama* tarbijate praegu kantavat kahju, sest neil oleks tulevikus kogum selgeid õigusi, mis võimaldavad neil lahendada digisisu *või digiteenustega* seoses tekkinud probleeme.

- (9) Käesolevas direktiivis tuleks täielikult ühtlustada *teatavad* peamised normid, mis ei ole seni olnud *ei* liidu *ega ka liikmesriikide* tasandil reguleeritud.
- (10) *Käesolevas direktiivis tuleks selgelt ja üheselt määrata kindlaks selle kohaldamisala ning sätestada selle kohaldamisalasse kuuluva digisisu või kuuluvate digiteenuste kohta selged materiaaloiguse normid. Nii direktiivi kohaldamisala kui ka selle materiaaloiguse normid peaksid olema tehnoloogianeutraalsed ja tulevikukindlad.*

- (11) *Käesoleva direktiiviga tuleks kehtestada ühised õigusnormid teatavate nõuete kohta, mis käsitlevad kauplejate ja tarbijate vahelisi digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepinguid. Selleks tuleks täielikult ühtlustada digisisu või digiteenuse nõuetele vastavuse normid, õiguskaitsevahendid, mida kohaldatakse mittevastavuse või üle andmata või osutamata jätmise korral, õiguskaitsevahendite kasutamise tingimused, samuti digisisu või digiteenuse muutmiste käsitlevad normid. Normide täielik ühtlustamine tarbijalepinguõiguse mõnes olulises aspektis hõlbustaks ettevõtjatel, eelkõige VKEdel oma kauba pakkumist teistes liikmesriikides. Peamiste normide täielik ühtlustamine tagaks kõrgetasemelise tarbijakaitse ja suurendaks heaolu. Käesoleva direktiivi kohaldamisala piires ei või liikmesriigid kehtestada täiendavaid formaalseid või sisulisi nõudeid. Näiteks ei tohiks liikmesriigid kehtestada käesolevas direktiivis sätestatust erinevaid norme tõendamiskoormise ümberpööramise kohta ega tarbija kohustust teatada kauplejale mittevastavusest kindla aja jooksul* ■ .

- (12) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriigi õigust küsimustes, mida käesoleva direktiiviga ei reguleerita, *näiteks lepingute sõlmimist, kehtivust, tühisust või õiguslikke tagajärgi või digisisu või digiteenuse seaduslikkust käsitlevad liikmesriigi normid. Samuti ei tohiks käesoleva direktiiviga kindlaks määrata digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepingute õiguslikku olemust, ning küsimus, kas sellised lepingud kujutavad endast müügi-, teenus-, rendi- või sui generis lepingut, tuleks jätta liikmesriigi õiguse reguleerida. Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada ka neid liikmesriigi õigusnorme, mis ei käsitle konkreetset tarbijalepinguid, ent millega nähakse ette konkreetset õiguskaitsevahendid teatavat liiki puuduste korral, mis ei olnud ilmsed lepingu sõlmimise ajal, nimelt liikmesriigi erinormid, millega sätestatakse kaupleja vastutus varjatud puuduste korral. Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada ka liikmesriigi õigust, millega sätestatakse digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse puhuks tarbija lepinguvälised õiguskaitsevahendid, mida ta võib kasutada tehinguahela varasemates etappides osalenud isikute või teiste nende kohustusi täitvate isikute vastu.*
- (13) *Samuti jääb liikmesriikidele õigus reguleerida näiteks tarbija kahjunõudeid kolmandatele isikutele, kes ei ole digisisu üle andvad või digiteenust osutavad või selleks kohustunud kauplejad, näiteks arendajad, kes ei ole samal ajal käesoleva direktiivi tähenduses kauplejad.*

- (14) *Liikmesriikidele peaks jääma ka õigus reguleerida näiteks digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmisest või nõuetele mittevastavusest tulenevaid tagajärgi, kui üle andmata või osutamata jätmine on toimunud või nõuetele mittevastavus on tekkinud kaupleja kontrolli alt välja jäävate takistuste tõttu ja kui kauplejalt ei saanud eeldada takistuse, näiteks vääramatu jõu, või selle tagajärgede ärahoidmist või kõrvaldamist.*
- (15) *Liikmesriikidele peaks samuti jääma õigus reguleerida poolte õigusi hoiduda oma kohustuste või nende mõne osa täitmisest, kuni teine pool on täitnud oma kohustused. Näiteks peaks liikmesriikidel olema õigus reguleerida, kas tarbijal on nõuetele mittevastavuse korral õigus viivitada hinna või selle osa tasumisega, kuni kaupleja on digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viinud, või kas kauplejal on lepingu lõpetamise korral õigus tarbijale tagasimaksmisele kuuluvat summat kinni pidada, kuni tarbija täidab käesoleva direktiivi kohase kohustuse tagastada kauplejale füüsiline andmekandja.*
- (16) *Liikmesriikidele peaks jääma õigus laiendada käesoleva direktiivi õigusnormide kohaldamist lepingutele, mis ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, või reguleerida selliseid lepinguid muul viisil. Näiteks peaks liikmesriikidele jääma õigus laiendada käesoleva direktiiviga tarbijatele ette nähtud kaitset ka füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes ei ole käesoleva direktiivi tähenduses tarbijad, nagu valitsusvälised organisatsioonid, iduettevõtjad või VKEd.*

- (17) *Tarbija määratlus peaks hõlmama füüsilisi isikuid, kes tegutsevad väljaspool oma kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevust. Siiski peaks liikmesriikidele jääma õigus otsustada kahesuguse eesmärgiga lepingute puhul, mis on osaliselt seotud isiku kaubandustegevusega ning mille kaubanduslik eesmärk on nii piiratud, et see ei ole lepingu üldises kontekstis ülekaalus, kas ja millistel tingimustel tuleks kõnealust isikut lugeda ka tarbijaks.*
- (18) *Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada lepingute suhtes, mille alusel kaupleja annab tarbijale digisisu üle või osutab talle digiteenust või võtab kohustuse seda teha. Platvormiteenuse pakkujaid võib käsitada kauplejatena käesoleva direktiivi tähenduses, kui nad tegutsevad oma majandustegevusega seotud eesmärkidel tarbija otsese lepingupartnerina digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks. Liikmesriikidele peaks jääma õigus laiendada käesoleva direktiivi kohaldamist platvormiteenuse pakkujatele, kes ei vasta nõuetele, mis võimaldaksid neid käsitada kauplejatena käesoleva direktiivi tähenduses.*

- (19) Käesoleva direktiiviga tuleks käsitleda probleeme, mis on seotud erinevate digisisu **ja digiteenuste kategooriate ning nende üleandmise või osutamisega**. Selleks et võtta arvesse tehnoloogia kiiret arengut ning tagada digisisu **ja digiteenuse** mõiste tulevikukindlus, peaks **käesolev direktiiv** hõlmama **muu hulgas arvutiprogramme, rakendusi, video-, heli- ja muusikafaile, digimänge, e-raamatuid või muid e-väljaandeid, samuti digiteenuseid**, mis võimaldavad andmeid luua, töödelda, **neile juurde pääseda või neid** salvestada digitaalsel kujul, **sealhulgas teenusena pakutav tarkvara, nagu video- ja helifailide jagamine ja muu failide majutamine, tekstitöötlus ja mängud, mida pakutakse pilvandmetöötluse keskkonnas ja sotsiaalmeedias. Kuna** digisisu üleandmiseks **või digiteenuste osutamiseks** on mitmeid viise, sealhulgas edastamine **füüsilisel** andmekandjal, tarbijatepoolne allalaadimine oma seadmetesse, voogedastus veebis, juurdepääsu lubamine digisisu salvestamise võimalustele või juurdepääs sotsiaalmeedia kasutamisele, tuleks käesolevat direktiivi kohaldada **olenemata vahendist, mida on kasutatud andmete edastamiseks või digisisule või digiteenusele juurdepääsu andmiseks.**
- Käesolevat direktiivi ei tuleks aga kohaldada internetiühenduse teenuste suhtes.**

- (20) *Käesolev direktiiv ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/...⁶⁺ peaksid teineteist täiendama. Kui käesoleva direktiiviga sätestatakse normid teatud nõuete kohta seoses digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise lepingutega, siis direktiiviga (EL) 2019/...⁺⁺ sätestatakse normid teatud nõuete kohta seoses kaupade müügilepingutega. Seetõttu, et vastata tarbijate ootustele ning tagada digisisuga kauplejatele selge ja lihtne õigusraamistik, tuleks käesolevat direktiivi kohaldada ka digisisu suhtes, mis antakse üle füüsilisel andmekandjal, näiteks DVDdel, CDdel, mälupulkadel ja mälukaartidel, samuti füüsilisele andmekandjale endale, tingimusel et füüsiline andmekandja toimib üksnes digisisu kandjana. Käesoleva direktiivi sätete asemel, mis käsitlevad kaupleja üleandmiskohustust ning tarbija õiguskaitsevahendeid üle andmata jätmise korral, tuleks siiski kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL⁷ kauba kättetoimetamisega seotud kohustuste suhtes ja kohustuste täitmata jätmise korral kasutatavate õiguskaitsevahendite suhtes. Lisaks peaksid direktiivi 2011/83/EL sätteid, näiteks taganemisõiguse ja selle lepingu olemuse kohta, mille alusel kõnealust kaupa tarnitakse, endiselt kehtima ka füüsilise andmekandja ja sellel üle antud digisisu suhtes. Samuti ei piirata käesoleva direktiiviga nende kaupade autoriõigusnormide kohast levitamise õigust.*

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv (EL) 2019/... (ELT L ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 27/19 (2015/0288(COD)) sisalduva direktiivi number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse direktiivi kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 27/19 (2015/0288(COD)) sisalduva direktiivi number.

⁷ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).*

- (21) *Direktiivi (EL) 2019/...⁺ tuleks kohaldada kaupade (sh digielementidega kaubad) müügilepingute suhtes. Mõiste „digielementidega kaup“ peaks viitama kaupadele, mis sisaldavad digisisu või digiteenust või millega on ühendatud digisisu või digiteenus sellisel viisil, et digisisu või digiteenuse puudumise korral ei täidaks kaup oma otstarvet. Sel viisil kaubas sisalduv või sellega ühendatud digisisu või digiteenus peaks kuuluma direktiivi (EL) 2019/...⁺ kohaldamisalasse, kui see antakse üle või seda osutatakse koos kaubaga kõnealuse kauba müügilepingu alusel. See, kas kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on osa müüjaga sõlmitavast müügilepingust, peaks sõltuma kõnealuse lepingu sisust. See peaks hõlmama kaubas sisalduvat või sellega ühendatud digisisu või digiteenuseid, mille üleandmine või osutamine on lepingus sõnaselgelt ette nähtud. Samuti peaks see hõlmama müügilepinguid, mida saab käsitada nii, et need hõlmavad spetsiifilise digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist, kuna need on sama liiki kauba puhul tavalised ja tarbija võib nende olemasolu mõistlikult eeldada, tulenevalt kauba laadist ning võttes arvesse müüja või muude isikute, sealhulgas tootja poolt tehinguahela varasemates etappides tehtud või nende nimel tehtud avalikke teadaandeid. Näiteks kui nutiteleri reklaamis oli öeldud, et see sisaldab konkreetset videorakendust, loetakse see videorakendus müügilepingu osaks. See peaks kehtima hoolimata sellest, kas digisisu või digiteenus on kaupa endasse eelpaigaldatud või tuleb see teise seadmesse alla laadida ning on kaubaga üksnes ühendatud. Näiteks nutitelefonil võib olla standardne eelpaigaldatud rakendus, mis antakse üle müügilepingu alusel, näiteks äratuskell või kaamerarakendus. Teine näide on nutikell. Sellisel juhul peetakse kella ennast digielementidega kaubaks, mis saab täita oma otstarvet üksnes rakenduse abil, mis antakse üle müügilepingu alusel, kuid mille tarbija peab nutitelefonile alla laadima; seega kujutaks rakendus endast ühendatud digielementi. See peaks kehtima ka juhul, kui kaubas sisalduvat või sellega ühendatud digisisu ei anna üle või digiteenust ei osuta müüja ise, vaid seda teeb müügilepingu kohaselt kolmas isik. Et mitte põhjustada kauplejatele ega tarbijatele ebakindlust, tuleks kahtluse korral, kas digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on müügilepingu osa, kohaldada direktiivi (EL) 2019/...⁺. Lisaks ei tohiks müüja ja tarbija vahelise sellise lepingulise suhte määratlemist, mille*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS .../... (2015/0288(COD)) sisalduva direktiivi number.

osaks on kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine, mõjutada pelk asjaolu, et tarbija peab digisisu või digiteenuse kasutamiseks nõustuma kolmanda isikuga sõlmitava litsentsilepinguga.

- (22) *Seevastu juhul, kui kaubas sisalduva või millega ühendatud digisisu või digiteenuse puudumine ei takista kaubal oma otstarvet täitmast või kui tarbija sõlmib lepingu sellise digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks, mis ei ole digielementidega kauba müügilepingu osa, siis tuleks kauba müügilepingut pidada eraldiseisvaks lepinguks, isegi kui müüja tegutseb kolmandast isikust kauplejaga sõlmitava lepingu vahendajana, ning see võib kuuluda käesoleva direktiivi kohaldamisalasse. Näiteks kui tarbija laadib rakendustepoest oma nutitelefonile mängurakenduse, on mängurakenduse üleandmise leping nutitelefoni enda müügilepingust eraldiseisev leping. Seetõttu tuleks direktiivi (EL) 2019/...⁺ kohaldada üksnes nutitelefoni müügilepingu suhtes, samas kui mängurakenduse üleandmine võib kuuluda käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kui käesolevas direktiivis sätestatud tingimused on täidetud. Veel üks näide on juhtum, kus sõnaselgelt lepitakse kokku, et tarbija ostab nutitelefoni ilma konkreetse operatsioonisüsteemita ning sõlmib seejärel operatsioonisüsteemi üleandmise lepingu kolmanda isikuga. Sellisel juhul ei oleks eraldi ostetud operatsioonisüsteem müügilepingu osa ning seega ei kuuluks see mitte direktiivi (EL) 2019/...⁺ kohaldamisalasse, vaid võib kuuluda käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kui käesolevas direktiivis sätestatud tingimused on täidetud.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 27/19 (2015/0288(COD)) sisalduva direktiivi number.

- (23) *Tarbijad kasutavad digitaalsel ühtsel turul kaupade või teenuste eest maksmiseks digitaalsel kujul esitatud väärtust, nagu elektroonilised vautšerid või e-kupongid. Selline digitaalsel kujul esitatud väärtus muutub digisisu üleandmisel ja digiteenuste osutamisel üha olulisemaks ning seda tuleks seetõttu käesoleva direktiivi tähenduses käsitada maksevahendina. Digitaalsel kujul esitatud väärtust tuleks käsitada nii, et see hõlmab ka virtuaalvääringsid, niivõrd kui need on liikmesriigi õiguse kohaselt tunnustatud. Maksevahendil põhinev eristamine võib põhjustada diskrimineerimist ja kujuneda ettevõtjatele põhjendamatuks stiimuliks pakkuda digisisu või digiteenuseid üha enam digitaalsel kujul esitatud väärtuse eest. Kuna aga digitaalsel kujul esitatud väärtusel ei ole muud eesmärki kui olla maksevahend, ei tuleks seda ennast käsitada käesoleva direktiivi tähenduses digisisu ega digiteenusena.*

- (24) *Digisisu antakse üle ja digiteenuseid osutatakse sageli ka nii, et tarbija ei tasu nõutud hinda, vaid esitab kauplejale isikuandmeid. Selliste ärimudelite eri vormid on turul juba laialdaselt kasutusel. Täielikult tunnistades, et isikuandmete kaitse on põhiõigus ja seetõttu ei saa isikuandmeid käsitada millegi kaubeldavana, tuleks käesoleva direktiiviga tagada, et tarbijatel on selliste ärimudelite raames õigus lepingulistele õiguskaitsevahenditele. Seetõttu tuleks käesolevat direktiivi kohaldada lepingute suhtes, mille alusel kaupleja annab digisisu tarbijale üle või osutab tarbijale digiteenust või kohustub seda tegema ning tarbija esitab vastutasuks isikuandmeid või kohustub seda tegema. Isikuandmed võidakse kauplejale esitada kas lepingu sõlmimise ajal või hiljem, näiteks kui tarbija annab nõusoleku, et ta lubab kauplejal kasutada isikuandmeid, mida tarbija võib digisisu või digiteenuse kasutamisel üles laadida või luua. Isikuandmete kaitset käsitlevas liidu õiguses on sätestatud isikuandmete seadusliku töötlemise õiguslike aluste täielik loetelu. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada kõigi lepingute suhtes, mille alusel tarbija esitab kauplejale isikuandmeid või kohustub seda tegema. Näiteks tuleks käesolevat direktiivi kohaldada siis, kui tarbija avab sotsiaalmeediakonto ning annab seejuures nime ja e-posti aadressi, mida ei kasutata ainuüksi digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks või õigusaktidest tulenevate nõuete täitmiseks. Samuti tuleks käesolevat direktiivi kohaldada juhul, kui tarbija lubab kauplejal turustamise eesmärgil töödelda materjali, mida tarbija üles laadib ja mis kujutab endast isikuandmeid, nt fotod või postitused. Liikmesriigid peaksid siiski saama vabalt otsustada, kas liikmesriigi õiguse alusel sõlmitud lepingu sõlmimise, olemasolu ja kehtivuse nõuded on täidetud.*

- (25) *Kui digisisu ei anta üle või digiteenuseid ei osutata hinna eest, ei tuleks käesolevat direktiivi kohaldada olukordades, kus kaupleja kogub isikuandmeid üksnes digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks, või üksnes eesmärgil täita õigusaktidest tulenevaid nõudeid. Sellised olukorrad võivad hõlmata näiteks juhtumeid, mil kohaldatava õigusega nõutakse tarbijalt registreerumist turvalisuse ja tuvastamise eesmärgil. Samuti ei peaks käesolevat direktiivi kohaldama olukorras, kus kaupleja kogub üksnes metaandmeid, näiteks teavet tarbija seadme või veebisirvimise kohta, välja arvatud juhul, kui seda olukorda loetakse liikmesriigi õiguse kohaselt lepinguks. Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada ka olukorras, kus tarbijale, ilma et ta oleks kauplejaga lepingut sõlminud, näidatakse reklaame üksnes selleks, et saada juurdepääsu digisisule või digiteenusele. Siiski peaks liikmesriikidele jääma õigus laiendada käesoleva direktiivi kohaldamist olukordadele, mis ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, või selliseid olukordi muul viisil reguleerida.*

- (26) *Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada ka nende lepingute suhtes, mille alusel töötatakse välja tarbija erinõuetele kohandatud digisisu, sealhulgas kohandatud tarkvara. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada ka kaupade 3D-printimisega seoses vajalike elektrooniliste failide üleandmise suhtes, kui need failid kuuluvad käesoleva direktiivi tähenduses digisisu või digiteenuste määratluse alla. Käesoleva direktiiviga ei tuleks aga reguleerida ühtki õigust ega kohustust, mis on seotud 3D-printimise tehnoloogia abil valmistatud kaupadega.*

- (27) *Kuna käesolevat direktiivi tuleks kohaldada lepingute suhtes, mille esemeks on tarbijale digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine, ei tuleks seda kohaldada lepingute suhtes, mille esemeks on erialateenuse, nagu tõlke- või arhitektuuriteenuste, õigus- või muude erialaste nõustamisteenuste osutamine, mida kaupleja osutab sageli isiklikult, olenemata sellest, kas kaupleja kasutab teenuse tulemuse loomiseks või tarbijale toimetamiseks või edastamiseks digitaalseid vahendeid. Samuti ei tuleks käesolevat direktiivi kohaldada avalike teenuste suhtes, nagu sotsiaalkindlustusteenused või avalikud registrid, kus digivahendeid kasutatakse üksnes teenuse edastamiseks tarbijale või tarbija teavitamiseks teenusest. Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada ka autentsete dokumentide ega muude notariaalaktide suhtes, olenemata sellest, kas neid tehakse, salvestatakse, taasesitatakse või edastatakse digivahendite abil.*
- (28) *Numbrivaba isikutevahelise side teenused, mis ei võimalda luua ühendust avalikult eraldatud numeratsiooniresurssidega, arenevad kiiresti ja nende turg laieneb. Viimastel aastatel on turule ilmunud uued digiteenused, mis võimaldavad isikutevahelist sidet interneti kaudu, nagu veebipõhine e-post ja sõnumivahetus, ning see on ajendanud üha arvukamaid tarbijaid neid kasutama. Seetõttu on vaja ette näha nende uute teenustega seotud tõhus tarbijakaitse. Seepärast tuleks käesolevat direktiivi kohaldada ka numbrivaba isikutevahelise side teenuste suhtes.*

- (29) *Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/24/EL⁸ määratletud tervishoiuteenuste suhtes. Tervishoiuteenuste väljajätmine käesoleva direktiivi kohaldamisalast peaks kehtima ka digisisu või digiteenuse puhul, mis kujutab endast nõukogu direktiivides 93/42/EMÜ⁹, 90/385/EMÜ¹⁰ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 98/79/EÜ¹¹ määratletud meditsiiniseadet, kui sellise meditsiiniseadme on välja kirjutanud või seda pakub direktiivis 2011/24/EL määratletud tervishoiutöötaja. Käesolevat direktiivi tuleks siiski kohaldada digisisu või digiteenuse suhtes, mis kujutab endast meditsiiniseadet, näiteks terviserakendused, mille tarbija võib saada ilma tervishoiutöötaja väljakirjutuse või vahenduseeta.*

⁸ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta direktiiv 2011/24/EL patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius (ELT L 88, 4.4.2011, lk 45).*

⁹ *Nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiiv 93/42/EMÜ meditsiiniseadmete kohta (EÜT L 169, 12.7.1993, lk 1).*

¹⁰ *Nõukogu 20. juuni 1990. aasta direktiiv 90/385/EMÜ aktiivseid siirdatavaid meditsiiniseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 189, 20.7.1990, lk 17).*

¹¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 1998. aasta direktiiv 98/79/EÜ meditsiiniliste in vitro diagnostikavahendite kohta (EÜT L 331, 7.12.1998, lk 1).*

- (30) *Liidu finantsteenuste valdkonna õigus sisaldab arvukalt tarbijakaitse norme. Selles valdkonnas kohaldatavas õiguses, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/65/EÜ¹² määratletud finantsteenused hõlmavad ka digisisu ja digiteenuseid, mis on finantsteenustega seotud või annavad neile juurdepääsu ning mida seega hõlmab liidu finantsteenuseid käsitlevast õigusest tulenev kaitse. Lepingud, mis on seotud digisisu või digiteenustega, mis kujutavad endast finantsteenust, tuleks seega käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta.*
- (31) *Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada sellise digisisu või digiteenuse suhtes, mida pakutakse üldsusele kunstilise või muu sündmuse osana, nagu kinematograafiline projektsioon või audiovisuaalne teatrietendus. Käesolevat direktiivi tuleks siiski kohaldada juhul, kui üldsusele pakutakse digisisu või digiteenust signaali edastamise teel, näiteks digitelevisiooniteenused.*
- (32) *Vaba ja avatud lähtekoodiga tarkvara, millele kasutajad vabalt juurde pääsevad, saades seda ja selle muudetud versioone vabalt kasutada, muuta ja ümber jagada, võib soodustada teadus- ja uuendustegevust digisisu ja digiteenuste turul. Et sellise turu arengut mitte takistada, ei tuleks käesolevat direktiivi kohaldada ka tasuta ja avatud lähtekoodiga tarkvara suhtes, tingimusel et seda ei anta üle hinna eest ja et tarbija isikuandmeid kasutatakse üksnes tarkvara turvalisuse, ühilduvuse või koostalitlusvõime parandamiseks.*

¹² *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiv 2002/65/EÜ, milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstust ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 90/619/EMÜ ning direktiive 97/7/EÜ ja 98/27/EÜ (EÜT L 271, 9.10.2002, lk 16).*

- (33) *Digisisu või digiteenused on tihti seotud kaupade või muude teenuste pakkumisega ning neid pakutakse tarbijale sama lepingu alusel, mis hõlmab eri elementide paketti, näiteks digitelevisiooni teenuse pakkumine ja elektroonikaseadme ost. Sellisel juhul sisaldab tarbija ja kaupleja vaheline leping digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepingu elemente, aga ka muude lepinguliikide, näiteks müügilepingu või teenuste osutamise lepingu elemente. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada üksnes üldise lepingu nende osade suhtes, mis käsitlevad digisisu üleandmist või digiteenuste osutamist. Lepingu muud elemendid peaksid olema reguleeritavad liikmesriigi õiguse kohaselt vastavatele lepingutele kohaldatavate normidega või, kui see on asjakohane, muu liidu õigusega, mis käsitleb konkreetset sektorit või teemat. Mõju, mida pakettilepingu ühe elemendi lõpetamine võib avaldada pakettilepingu muudele elementidele, tuleks samuti reguleerida liikmesriigi õigusega. Kuid selleks, et tagada kooskõla Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972¹³ valdkonnapõhiste sätetega, millega reguleeritakse pakettilepinguid, ei tohiks juhul, kui kaupleja pakub kõnealuse direktiivi tähenduses digisisu või digiteenust kombinatsioonis numbripõhise isikutevahelise side teenusega või internetiühenduse teenusega, käesoleva direktiivi sätteid digisisu muutmise kohta siiski kohaldada paketi digisisu või digiteenuste elemendi suhtes. Selle asemel tuleks paketi kõigi elementide, sealhulgas digisisu või digiteenuste suhtes kohaldada direktiivi (EL) 2018/1972 asjaomaseid sätteid.*

¹³ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36).*

- (34) *Käesoleva direktiivi pakettilepinguid käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada üksnes juhul, kui üks ja sama kaupleja pakub paketi eri elemente ühe lepingu alusel ühele ja samale tarbijale. Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriigi õigust, millega reguleeritakse tingimusi, mille kohaselt digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise lepingut võidakse lugeda seotuks muu lepinguga, mille tarbija on sama või muu kauplejaga sõlminud, või seda lepingut täiendavaks, samuti ei tohiks see mõjutada nende lepingute raames kasutada olevaid õiguskaitsevahendeid ega mõju, mida ühe lepingu lõpetamine võib teisele lepingule avaldada.*
- (35) *Äritava suhtes, mille kohaselt digisisu või digiteenuste pakkumised seostatakse kaupade tarnimise või muude teenuste osutamisega, kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/29/EÜ¹⁴, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul. Direktiivi 2005/29/EÜ kohaselt ei ole selline seostamine iseenesest keelatud. See on siiski keelatud, kui seda kõnealuses direktiivis sätestatud kriteeriumidele vastava juhtumipõhise hindamise alusel loetakse ebaausaks. Liidu konkurentsioigus võimaldab käsitleda ka seos- ja komplektina müüki, kui see mõjutab konkurentsi ja kahjustab tarbijaid.*

¹⁴ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv) (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).*

- (36) *Käesolev direktiiv ei tohiks piirata muu liidu õiguse kohaldamist, millega reguleeritakse teatavat sektorit või valdkonda, näiteks telekommunikatsioon, e-kaubandus ja tarbijakaitse. Samuti ei tohiks see piirata autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi käsitleva liidu ega liikmesriikide õigusnormide kohaldamist, sealhulgas veebisisuteenuste kaasaskantavust.*
- (37) *Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluv tegevus võib hõlmata isikuandmete töötlemist. Liidu õiguses on sätestatud ulatuslik isikuandmete kaitse raamistik. Eelkõige ei mõjuta käesolev direktiiv Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679¹⁵ ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/58/EÜ¹⁶ kohaldamist. See raamistik on kohaldatav kõigile isikuandmetele, mida käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega seoses töödeldakse. Seega tuleks isikuandmeid koguda või muul viisil töödelda üksnes kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 ja direktiiviga 2002/58/EÜ. Kui käesoleva direktiivi sätted on vastuolus isikuandmete kaitset käsitleva liidu õigusega, peaks olema ülimuslik viimane.*

¹⁵ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).*

¹⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).*

- (38) *Käesoleva direktiiviga ei tohiks reguleerida isikuandmete seadusliku töötlemise tingimusi, sest seda reguleeritakse eeskätt määrusega (EL) 2016/679. Sellest tulenevalt on isikuandmete töötlemine seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluva lepinguga seaduslik üksnes juhul, kui see vastab määruse (EL) 2016/679 sätetele isikuandmete töötlemise õigusliku aluse kohta. Kui isikuandmete töötlemine põhineb nõusolekul, eelkõige kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktiga a, kohaldatakse nimetatud määruse erisätteid, sealhulgas neid, mis reguleerivad tingimusi, millest lähtuvalt hinnata, kas nõusolek on antud vabatahtlikult. Käesoleva direktiiviga ei tuleks reguleerida antud nõusoleku kehtivust. Määrus (EL) 2016/679 sisaldab ka ulatuslikke õigusi andmete kustutamise ja ülekantavuse kohta. Käesolev direktiiv ei tohiks piirata kõnealuseid õigusi, mis kehtivad kõigi isikuandmete puhul, mida tarbija on kauplajale esitanud või mida kauplaja on kogunud seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluva lepinguga, samuti siis, kui tarbija lõpetab lepingu vastavalt käesolevale direktiivile.*

- (39) *Õigus isikuandmete kustutamisele ja tarbija õigus isikuandmete töötlemiseks antud nõusolek tagasi võtta peaksid täies ulatuses kehtima ka käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingute puhul. Tarbija õigus lõpetada leping kooskõlas käesoleva direktiiviga ei tohiks piirata määrusest (EL) 2016/679 tulenevat tarbija õigust võtta nõusolek oma isikuandmete töötlemiseks tagasi.*
- (40) *Käesoleva direktiiviga ei tuleks reguleerida direktiiviga hõlmatud lepingutele tekkivaid tagajärgi, kui tarbija oma isikuandmete töötlemiseks antud nõusoleku tagasi võtab. Need tagajärjed tuleks sätestada liikmesriigi õiguses.*

- (41) *Kaupleja võib digisisu tarbijale üle anda või talle digiteenuseid osutada mitmel viisil. Otstarbekas on kehtestada lihtsad ja selged normid selle kohta, kuidas ja millal peab kaupleja kõnealuse üleandmiskohustuse või teenuse osutamise kohustuse täitma, mis on tema peamine lepinguline kohustus, ja mis täidetakse digisisu või digiteenuse tarbijale kättesaadavaks või juurdepääsetavaks tegemise kaudu. Digisisu või digiteenus tuleks lugeda tarbijale kättesaadavaks või juurdepääsetavaks, kui digisisu või digiteenus või sellele juurdepääsemiseks või selle allalaadimiseks sobiv vahend on jõudnud tarbijani ning kaupleja ei pea võtma täiendavaid meetmeid, et võimaldada tarbijal digisisu või digiteenust lepingu kohaselt kasutada. Arvestades, et põhimõtteliselt ei vastuta kaupleja sellise kolmanda isiku tegevuse või tegevusetuse eest, kes käitab füüsilist või virtuaalset süsteemi, näiteks elektroonilist platvormi või pilvsalvestuse süsteemi, mille tarbija on valinud digisisu või digiteenuse saamiseks või salvestamiseks, peaks piisama sellest, et kaupleja annab digisisu üle või osutab digiteenuse kõnealusele kolmandale isikule. Füüsilist või virtuaalset süsteemi ei saa siiski käsitada tarbija valituna, kui see on kaupleja kontrolli all või on lepinguliselt kauplejaga seotud või kui tarbija valis selle füüsilise või virtuaalse süsteemi digisisu või digiteenuse vastuvõtmiseks, kuid see oli ainus kaupleja pakutud võimalus digisisu või digiteenuse vastuvõtmiseks või sellele juurdepääsu saamiseks. Kui füüsilist või virtuaalset süsteemi ei saa käsitada tarbija valituna, ei tohiks pidada kaupleja kohustust digisisu üle anda või digiteenust osutada täidetuks, kui digisisu või digiteenus antakse üle füüsilisele või virtuaalsele süsteemile, kuid tarbija ei saa digisisu või digiteenust kooskõlas käesoleva direktiiviga vastu võtta või ei pääse sellele juurde. Sellistel juhtudel peaksid tarbijal olema samad õiguskaitsevahendid nagu siis, kui kaupleja on jätnud digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata. Mis puudutab üleandmise või osutamise aega, siis tuleks turutavade ja tehniliste võimaluste kohaselt ning teatava paindlikkuse võimaldamiseks digisisu üle anda või digiteenus osutada põhjendamatu viivitusega, välja arvatud juhul, kui pooled otsustavad muude üleandmis- või osutamiskiiside võimaldamiseks leppida kokku teisiti.*

- (42) *Digisisu või digiteenus peaks vastama nõuetele, milles kaupleja ja tarbija on lepingus kokku leppinud. Eelkõige peaks see vastama lepingus kokkulepitud kirjeldusele, kogusele (nt ligipääsetavate muusikafailide arv), kvaliteedile (nt pildi resolutsioon), ning olema kokkulepitud keeles ja versioonis. Samuti peaksid sellel olema lepingu kohaselt nõutav turvalisus, funktsionaalsus, ühilduvus, koostalitlusvõime ja muud omadused. Lepingust tulenevad nõuded peaksid hõlmama nõudeid, mis tulenevad lepingueelsest teabest, mis on vastavalt direktiivile 2011/83/EL lepingu lahutamatu osa. Need nõuded võidakse ette näha ka teenustaseme kokkuleppes, kui sellist tüüpi kokkulepe moodustab kohaldatava liikmesriigi õiguse kohaselt osa tarbija ja kaupleja lepingulisest suhtest.*

- (43) **■** Funktsionaalsuse mõistet peaks käsitama kui viidet viisidele, kuidas digisisu *või digiteenuseid* saab kasutada. Näiteks tehniliste piirangute puudumine või olemasolu, näiteks digitaalõiguste haldamine *või piirkondade kodeerimine, võib mõjutada digisisu või digiteenuse võimekust täita kõiki oma ülesandeid, võttes arvesse selle eesmärki. Koostalitlusvõime mõiste seondub digisisu või digiteenuse võimega toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, mis erineb nendest, millega koos sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse. Edukas toimimine võib hõlmata näiteks digisisu või digiteenuse võimet sellise muu tark- või riistvaraga teavet vahetada ja vahetatud teavet kasutada.*
- (44) *Võttes arvesse, et digisisu ja digiteenused arenevad pidevalt edasi, võivad kauplejad tarbijaga kokku leppida, et nad pakuvad uuendusi ja omadusi sedamööda, kuidas need kättesaadavaks muutuvad. Seega tuleks digisisu või digiteenuse nõuetele vastavust hinnata ka seoses sellega, kas digisisu või digiteenust uuendatakse vastavalt lepingule. Lepingus kokku lepitud uuenduste üleandmata jätmist tuleks käsitada digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavusena. Ka uuenduste puudulikkust või mittetäielikkust tuleks käsitada digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavusena, kuna see tähendaks, et uuendusi ei tehta lepingus ettenähtud viisil.*

- (45) *Nõuetele vastavuse tagamiseks ja tagamaks, et tarbijaid ei jäeta nende õigustest ilma, näiteks juhtudel, kui lepinguga kehtestatakse väga madalad standardid, ei peaks digisisu või digiteenus vastama mitte üksnes subjektiivsetele vastavusnõuetele, vaid ka käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsetele vastavusnõuetele. Nõuetele vastavuse hindamisel tuleks muu hulgas arvesse võtta otstarvet, milleks sama liiki digisisu või digiteenuseid tavaliselt kasutatakse. Sellel peaksid olema ka sama liiki digisisu või digiteenuse tavapäraseid omadused ja toimivus, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, arvestades digisisu või digiteenuse laadi ning kaupleva või tehinguahela varasemates etappides osalenud isikute poolt või nende nimel tehtud avalikke teadaandeid digisisu või digiteenuse konkreetsete omaduste kohta.*
- (46) *Mõistlikkuse standard, mis on seotud käesoleva direktiivi viidetega sellele, mida isik võib mõistlikult eeldada, võttes arvesse digisisu või digiteenuse olemust ja eesmärki, juhtumi asjaolusid ja asjaosaliste kasutusviise ja tavasid, tuleks määrata kindlaks objektiivselt. Eelkõige peaks olema objektiivselt kindlaks määratav, millist ajavahemikku käsitleda mõistliku ajana digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimiseks, arvestades nõuetele mittevastavuse laadi.*

- (47) *Ajavahemiku jooksul, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, peaks kaupleja pakkuma tarbijale uuendusi, sealhulgas turvauuendusi, et säilitada digisisu või digiteenuse nõuetele vastavus ja turvalisus. Näiteks digisisu või digiteenuse puhul, mille otstarve on ajaliselt piiratud, peaks uuenduste pakkumise kohustus piirduma kõnealuse ajaga, samas kui muude digisisu või digiteenuse liikide puhul võib ajavahemik, mille jooksul tuleks tarbijale uuendusi pakkuda, olla võrdne mittevastavuse eest vastutamise ajaga või, eelkõige turvauuenduste puhul, sellest pikem. Tarbijal peaks olema õigus otsustada, kas paigaldada pakutud uuendused või mitte. Kui tarbija otsustab uuendusi mitte paigaldada, ei peaks ta aga eeldama, et digisisu või digiteenus jääb nõuetele vastavaks. Kaupleja peaks tarbijat teavitama, et tarbija otsus mitte paigaldada uuendusi, mis on vajalikud digisisu või digiteenuse nõuetele vastavuse säilitamiseks, kaasa arvatud turvauuendused, mõjutab kaupleja vastutust nende digisisu või digiteenuse omaduste nõuetele vastavuse eest, mida asjaomased uuendused peaksid säilitama. Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada turvauuenduste pakkumise kohustusi, mis on sätestatud liidu või liikmesriikide õiguses.*

(48) *Määrus (EL) 2016/679 või muu liidu andmekaitseõigus peaks täielikult kehtima isikuandmete töötlemise kohta seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate lepingutega. Ka ei tohiks käesoleva direktiiviga piirata määruses (EL) 2016/679 sätestatud õigusi, kohustusi ega lepinguväliseid õiguskaitsevahendeid. Asjaolusid, mis põhjustavad määruses (EL) 2016/679 sätestatud nõuete täitmata jätmist, sealhulgas sellised aluspõhimõtted nagu võimalikult väheste andmete kogumise nõuded ning lõimitud ja vaikimisi andmekaitse, võib olenevalt juhtumi asjaoludest samuti lugeda digisisu või digiteenuse mittevastavuseks käesolevas direktiivis sätestatud subjektiivsetele või objektiivsetele vastavusnõuetele. Üheks näiteks võib olla olukord, kus kaupleja sõnaselgelt võtab endale lepinguga kohustuse või kui lepingut saab selliselt tõlgendada, ning sellega on seotud ka kaupleja kohustused, mis tulenevad määrusest (EL) 2016/679. Sellisel juhul võib kõnealune lepinguline kohustus muutuda subjektiivsete vastavusnõuete osaks. Teiseks näiteks võib olla olukord, kus määrusest (EL) 2016/679 tulenevate kohustuste täitmatajätmise võib samal ajal muuta digisisu või digiteenuse ettenähtud otstarbeks kõlbmatuks, mistõttu see ei vasta objektiivsele vastavusnõudele, mille kohaselt digisisu või digiteenus peab sobima otstarbeks, milleks sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse. Nii oleks see näiteks juhul, kui andmekrüpteerimise tarkvaraga kaupleja ei rakenda asjakohaseid meetmeid, nagu on nõutud määruses (EL) 2016/679, tagamaks sisseprojekteeritult, et isikuandmeid ei avaldata volitamata kasutajatele, kuna see muudaks krüpteerimistarkvara kõlbmatuks selle sihtotstarbeks, mis on andmete turvaline edastamine tarbijalt ettenähtud saajale. Lõpetuseks, võib esineda juhtumeid, kus määrusest (EL) 2016/679 tulenevate kohustuste täitmata jätmise kaupleja poolt võib endast samuti kujutada digisisu või digiteenuse mittevastavust objektiivsele vastavusnõudele, mille kohaselt digisisul või digiteenusel peavad olema sama liiki digisisu või digiteenuste puhul tavapärased omadused, mida tarbija võib mõistlikult eeldada. Näiteks kui internetipõhise osturakenduse kaupleja jätab võtmata tarbija isikuandmete töötlemise turvalisuse tagamiseks määrusega (EL) 2016/679 ette nähtud meetmed ning tarbija krediitkaardiandmed satuvad selle tulemusel paha- või nuhkvara meelevalda, võib meetmete võtmata jätmise kujutada endast ka digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavust käesoleva direktiivi tähenduses, kuna tarbija võib mõistlikult eeldada, et seda liiki rakendusel on tavaliselt omadused, mis takistavad makseandmete avaldamist. Kui asjaolud, mis põhjustavad*

määruse (EL) 2016/679 kohaste nõuete täitmata jätmist, kujutavad endast ühtlasi digisisu või digiteenuse mittevastavust käesolevas direktiivis sätestatud subjektiivsetele või objektiivsetele vastavusnõuetele, peaks tarbijal olema õigus kasutada käesoleva direktiiviga mittevastavuse puhuks ette nähtud õiguskaitsevahendeid, välja arvatud juhul, kui leping on liikmesriigi õiguse kohaselt juba tühine või tühistatav.

- (49) *Et tagada piisav paindlikkus, peaks pooltel olema võimalik objektiivsetest vastavusnõuetest kõrvale kalduda. Kõrvalekaldumine peaks olema võimalik üksnes siis, kui tarbijat sellest konkreetselt teavitatakse ning kui tarbija nõustub sellega teistest avaldustest või kokkulepetest eraldi aktiivse ja ühemõttelise käitumise teel. Mõlemad tingimused võivad olla täidetavad näiteks lahtri märgistamise, nupule vajutamise või muu sarnase funktsiooni aktiveerimisega.*

I

- (50) Käesoleva direktiivi normide kohaldamisel peaksid **kauplejad** kohaldama standardeid, avatud tehnilisi kirjeldusi, häid tavaid ja käitumisjuhendeid, sealhulgas seoses üldkasutatava **ja masinloetava** andmevorminguga, mida kasutatakse sellise sisu, **välja arvatud nende isikuandmete** tagasisaamiseks, mille tarbija digisisu või digiteenust kasutades edastas **või lõi, ja seoses teabesüsteemide ja digikeskkondade turvalisusega**, olgu need kehtestatud rahvusvahelisel, liidu või konkreetse tööstussektori tasandil. Sellega seoses võib komisjon **teha** üleskutse kutseühingutele ja muudele esindusorganisatsioonidele töötada välja sellised rahvusvahelised ja liidu standardid ning koostada käitumisjuhendid, mille abil saab toetada käesoleva direktiivi ühetaolist rakendamist.

- (51) Mitut liiki digisisu **või digiteenuseid** saab teatava ajavahemiku jooksul **pidevalt** üle anda **või osutada, näiteks juurdepääs pilveteenustele**. Seega on **vaja** tagada, et digisisu **või digiteenus vastaks nõuetele** kogu lepingu kestuse jooksul. **Digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lühiajalisi katkestusi tuleks käsitada nõuetele mittevastavuse juhtumitena, kui katkestused on suuremad kui tühised või korduvad**. Veelgi enam, võttes arvesse, et digisisu **ja digiteenuseid** täiustatakse sageli eelkõige uuenduste kaudu, peaks tarbijale üle antava digisisu **või osutatava digiteenuse** versioon olema lepingu sõlmimise ajal viimane saadaolev versioon, **välja arvatud juhul, kui pooled on kokku leppinud teisiti**.
- (52) Nõuetekohaseks toimimiseks tuleb digisisu ja **digiteenused** õigesti integreerida tarbija riistvarasse ja tarkvarasse. ■ Digisisu **või digiteenuse nõuetele mittevastavust, mis** tuleneb ebaõigest integreerimisest, tuleks juhul, kui sisu **või teenuse** integreeris **kaupleja** ise või seda tehti tema vastutusel või seda tegi tarbija **kaupleja** integreerimisjuhendite järgi ning ebaõige integreerimine oli põhjustatud puudulikest integreerimisjuhenditest, **nagu integreerimisjuhendite mittetäielikkus või ebaselgus, mis muudab nende juhendite kasutamise tavatarbijale raskeks**, käsitada digisisu **või digiteenuse** nõuetele mittevastavusena ■ . ■

- (53) *Käesoleva direktiivi kohased piirangud digisisu või digiteenuse kasutamisele tarbija poolt võivad tuleneda intellektuaalomandi õiguste omaja poolt intellektuaalomandi õiguse kohaselt kehtestatud piirangutest. Sellised piirangud võivad tuleneda lõppkasutaja litsentsilepingust, mille alusel digisisu antakse tarbijale üle või talle osutatakse digiteenust. Nii võib see olla näiteks siis, kui lõppkasutaja litsentsileping keelab tarbijal kasutada teatavaid omadusi, mis on seotud digisisu või digiteenuse funktsionaalsusega. Selline piirang võib viia digisisu või digiteenuse käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsete vastavusnõuetega vastuollu, kui tegemist on sama liiki digisisu või digiteenuste tavaliste omadustega, mille olemasolu tarbija võib mõistlikult eeldada. Sellistel juhtudel peaks tarbijal olema võimalik kasutada käesoleva direktiiviga nõuetele mittevastavuse puhuks ette nähtud õiguskaitsevahendeid kaupleja vastu, kes digisisu üle andis või digiteenust osutas. Kauplejal peaks olema võimalik vastutusest vabaneda üksnes käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsetest vastavusnõuetest erandi tegemise tingimuste täitmise korral, nimelt üksnes juhul, kui ta tarbijale enne lepingu sõlmimist eraldi teatab, et digisisu või digiteenuse teatav omadus kaldub kõrvale objektiivsetest vastavusnõuetest, ning kui tarbija on selle kõrvalekaldumisega sõnaselgelt ja eraldi nõustunud.*

- (54) Õiguslikud puudused on eriti olulised sellise digisisu *või selliste digiteenuste puhul*, mis kuuluvad intellektuaalomandi õiguste alla. *Käesoleva direktiivi kohased piirangud digisisu või digiteenuse kasutamisele tarbija poolt võivad tuleneda kolmanda isiku õiguste rikkumisest. Selline õiguste rikkumine* võib takistada tarbijat digisisu *või digiteenust* või mõnda selle funktsiooni kasutamast, *näiteks siis, kui tarbija ei pääse digisisule või digiteenusele üldse juurde või ei pääse sellele õiguspäraselt juurde. Põhjuseks võib olla see, et kolmas isik õigustatult kohustab kauplejat* lõpetama tema õiguste rikkumise ning katkestama kõnealuse digisisu *või digiteenuse* pakkumise, *või see, et tarbija ei saa digisisu või digiteenust kasutada ilma õigust rikkumata. Kui kolmanda isiku õigusi rikutakse, mistõttu tekib piirang, mis takistab või piirab digisisu või digiteenuse kasutamist vastavalt subjektiivsetele ja objektiivsetele vastavusnõuetele, peaks tarbijal olema õigus kasutada nõuetele mittevastavuse puhuks ette nähtud õiguskaitsevahendeid, välja arvatud juhul, kui liikmesriigi õigusega on ette nähtud lepingu tühisus või tühistatavus, näiteks siis, kui rikutakse seadusest tulenevat garantiid valduse kaotamise vastu.*
- (55) *Kaupleja peaks tarbija ees vastutama digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse korral ning digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmise eest. Kuna digisisu või digiteenuseid võib tarbijale üle anda või osutada ühe või mitme üleandmis- või osutamistoiminguga või pidevalt mingi ajavahemiku jooksul, siis on asjakohane, et aeg digisisu või digiteenuse nõuetele vastavuse kindlaksmääramiseks määratakse kindlaks lähtuvalt kõnealustest erinevatest üleandmise ja teenuse osutamise tüüpidest.*

- (56) *Digisisu või digiteenuseid saab tarbijale üle anda või osutada ühe üleandmis- või osutamistoiminguga, näiteks juhul, kui tarbija laadib alla e-raamatu ja salvestab selle oma isiklikku seadmesse. Samuti võib üleandmine või osutamine toimuda selliste toimingute seeriana, näiteks kui tarbija saab igal nädalal lingi uue e-raamatu allalaadimiseks. Seda liiki digisisu või digiteenust eristav element on asjaolu, et seejärel on tarbijatel piiramatu võimalus digisisule või digiteenusele juurde pääseda ja seda kasutada. Neil juhtudel tuleks digisisu või digiteenuse nõuetele vastavust hinnata üleandmise või osutamise ajal ja seega peaks kaupleja vastutama üksnes sellise nõuetele mittevastavuse eest, mis esineb ajal, mil üks üleandmise või osutamise toiming või iga üksik üleandmise või osutamise toiming aset leiab. Õiguskindluse tagamiseks peaks kauplejal ja tarbijatel olema võimalik tugineda ühtlustatud vähimale ajavahemikule, mille jooksul kaupleja peaks nõuetele mittevastavuse eest vastutama. Seoses lepingutega, millega nähakse ette üks või mitu digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise toimingut, peaksid liikmesriigid tagama, et juhul kui kaupleja on nende õiguse kohaselt vastutav üksnes sellise nõuetele mittevastavuse eest, mis ilmneb teatava ajavahemiku jooksul pärast digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist, siis vastutab kaupleja vähemalt kaks aastat pärast digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist.*

- (57) *Digisisu saab tarbijale üle anda või digiteenust osutada ka pidevalt pikema aja jooksul. Pidev üleandmine või osutamine võib hõlmata juhtumeid, kus kaupleja teeb teenuse tarbijale kättesaadavaks kindlaksmääratud või määramata ajaks, näiteks kaheaastane pilvsalvestuse leping või sotsiaalmeedia platvormi liikmesus määramata ajaks. Selle liigi eripära on asjaolu, et digisisu või digiteenus on tarbijale kättesaadav või juurdepääsetav üksnes lepingu kindlaksmääratud kestuse jooksul või nii kaua, kuni tähtajatu leping kehtib. Seetõttu on põhjendatud, et kaupleja peaks sellistel juhtudel vastutama üksnes kõnealusel ajavahemikul ilmneva nõuetele mittevastavuse eest. Pideva üleandmise või osutamise element ei peaks tingimata eeldama pikaajalist üleandmist või osutamist. Selliseid juhtumeid nagu videoklippide voogedastus tuleks käsitada pideva üleandmise või osutamisenä teatava ajavahemiku jooksul, sõltumata audiovisuaalse faili tegelikust kestusest. Juhtumeid, mil digisisu või digiteenuse konkreetsed elemendid tehakse kättesaadavaks perioodiliselt või mitmel korral lepingu kindlaksmääratud kestuse jooksul või kuni kehtib tähtajatu leping, tuleks samuti käsitada pideva üleandmise või osutamisenä teatava ajavahemiku jooksul, näiteks kui lepinguga nähakse ette, et viirustõrjetarkvara koopiat saab kasutada aasta jooksul ja seda uuendatakse automaatselt selle ajavahemiku iga kuu esimesel päeval või et kaupleja edastab uuendusi iga kord, kui muutuvad kättesaadavaks digimängu uued omadused, ja digisisu või digiteenus on tarbijale kättesaadav või juurdepääsetav üksnes lepingu kindlaksmääratud kestuse jooksul või kuni kehtib tähtajatu leping.*

- (58) *Liikmesriikidel peaks säilima õigus reguleerida riigisiseseid aegumistähtaegu. Sellised aegumistähtajad ei tohiks siiski takistada tarbijaid kasutamast oma õigusi kogu ajavahemiku jooksul, mille kestel kaupleja vastutab nõuetele mittevastavuse eest. Kuigi käesoleva direktiiviga ei tohiks seetõttu ühtlustada riigisiseste aegumistähtaegade kulgemise algust, tuleks sellega siiski tagada, et kõnealused tähtajad võimaldavad tarbijatel kasutada õiguskaitsevahendeid nõuetele mittevastavuse puhul, mis ilmneb vähemalt ajavahemiku jooksul, mil kaupleja vastutab nõuetele mittevastavuse eest.*

- (59) Digisisu *ja digiteenuste* eripära ning suure keerukuse tõttu ja ka seetõttu, et *kauplejal* on sügavamad teadmised ja parem võimalus pääseda juurde oskusteabele, tehnilisele teabele ja kõrgtehnoloogilisele toele, on *kaupleja* võrreldes tarbijaga *tõenäoliselt* paremas olukorras, et teha kindlaks, miks digisisu *üle ei anta või digiteenust ei osutata või miks see ei vasta nõuetele*. Samuti saab *kaupleja tõenäoliselt* paremini hinnata, kas *digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmine* või *nõuetele* mittevastavus tuleneb tarbija digikeskkonna ühildumatusest digisisu *või digiteenuse* tehniliste nõuetega. Seega peab vaidluse korral *tarbija küll esitama tõendid digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse kohta, kuid ta ei peaks tõendama, et mittevastavus oli olemas digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise ajal või pideva üleandmise või osutamise korral lepingu kestuse jooksul. Selle asemel peaks kaupleja tõendama, et digisisu või digiteenus vastas sel ajal või sel ajavahemikul nõuetele. Tõendamiskoormis peaks lasuma kauplejal sellise nõuetele mittevastavuse korral, mis ilmneb ühe aasta jooksul digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise ajast, kui lepinguga on ette nähtud üks või mitu üleandmise või teenuse osutamise toimingut, ja lepingu kestuse jooksul, kui lepinguga on ette nähtud pidev digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine teatava ajavahemiku jooksul. Kui kaupleja tõendab, et tarbija digikeskkond ei ühildu tehniliste nõuetega, millest ta tarbijat enne lepingu sõlmimist selgel ja arusaadaval viisil teavitas, peaks siiski tarbijal lasuma kohustus tõendada, et digisisu või digiteenus ei vastanud nõuetele digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise ajal, kui lepinguga on ette nähtud üks või mitu üleandmise või teenuse osutamise toimingut, või kui lepinguga on ette nähtud pidev üleandmine või osutamine teatava ajavahemiku jooksul, siis lepingu kestuse jooksul.*

- (60) Ilma et see piiraks tarbija *põhiõigust* eraelu puutumatuse kaitsele, sealhulgas side konfidentsiaalsusele ning isikuandmete kaitsele, peaks tarbija tegema *kauplejaga* koostööd, et võimaldada *kauplejal* hinnata, *kas nõuetele mittevastavuse põhjus tulenes* tarbija *digikeskkonnast*, tehes seda *tehniliselt kättesaadavate* vahenditega, mis on *tarbija jaoks* kõige vähem sekkuvad. Sageli saab seda teha, edastades *kauplejale* näiteks automaatselt genereeritud intsidendiaruandeid või üksikasjalikke andmeid tarbija internetiühenduse kohta. Üksnes erandlikel ja põhjendatud juhtudel, kui kõiki muid vahendeid arvesse võttes ei ole muud võimalust, võib *osutada vajalikuks, et* tarbija *lubaks virtuaalset* juurdepääsu *oma* digikeskkonnale. Kui aga tarbija ei tee *kauplejaga* koostööd *ja tarbijat oli teavitatud koostööst keeldumise tagajärgedest*, peaks tarbijal olema kohustus tõendada *mitte üksnes seda*, et digisisu *või digiteenus* ei vasta *nõuetele, vaid ka seda, et digisisu või digiteenus ei vastanud nõuetele digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise ajal, kui lepinguga on ette nähtud üks või mitu üleandmise või teenuse osutamise toimingut, või juhul, kui lepinguga on ette nähtud pidev üleandmine või osutamine teatava ajavahemiku jooksul, siis lepingu kestuse jooksul.*

- (61) *Kui kaupleja on jätnud digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata, peaks tarbija nõudma kauplejalt digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist. Sellistel juhtudel peaks kaupleja tegutsema põhjendamatu viivitusega või täiendava ajavahemiku jooksul, milles pooled on sõnaselgelt kokku leppinud. Arvestades, et digisisu antakse üle või digiteenus osutatakse digitaalsel kujul, ei tohiks üleandmine või osutamine enamikul juhtudel nõuda lisaaega, et digisisu või digiteenus tarbijale kättesaadavaks teha. Seetõttu tähendaks neil juhtudel kaupleja kohustus ilma põhjendamatu viivitusega digisisu üle anda või digiteenust osutada seda, et tal tuleb seda teha viivitamata. Kui kaupleja seejärel jätab digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata, peaks tarbijal olema õigus leping lõpetada. Teatavatel asjaoludel, näiteks kui on selge, et kaupleja ei anna digisisu üle või ei osuta digiteenust või kui tarbijale on konkreetne üleandmise või osutamise aeg väga oluline, peaks tarbijal olema õigus leping lõpetada, ilma et ta oleks kauplejalt eelnevalt nõudnud digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist.*
- (62) *Nõuetele mittevastavuse korral peaks tarbijatel olema õigus nõuda digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimist, saada proportsionaalset hinnaalandust või lõpetada leping.*

- (63) Digisisu *või digiteenuse* tehnilistest omadustest olenevalt peaks *kaupleja saama* valida digisisu *või digiteenuse nõuetega* vastavusse viimiseks konkreetse viisi, näiteks andes välja uuendused või *tehes* tarbijale *kättesaadavaks* digisisu *või digiteenuse uue koopia*.
- (64) Arvestades digisisu *ja digiteenuste* mitmekesisust, ei ole asjakohane kehtestada digisisu *või digiteenusega* seotud õiguste kasutamiseks või kohustuste täitmiseks kindlat tähtaega. Sellised tähtajad ei pruugi mitmekesisusega arvestada ja võivad olla olenevalt juhtumist kas liiga lühikesed või liiga pikad. Seetõttu on asjakohasem *nõuda, et* digisisu *või digiteenus viidaks nõuetega* vastavusse mõistliku aja jooksul. *See nõue ei tohiks takistada pooltel leppida kokku konkreetset ajavahemikku digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimiseks. Digisisu või digiteenus tuleks nõuetega vastavusse viia* tasuta. Eelkõige ei peaks tarbija kandma digisisu *või digiteenuse* uuenduste väljatöötamisega seotud kulusid.

- (65) *Kui digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimine ei ole õiguslikult või faktiliselt võimalik või kui kaupleja keeldub digisisu või digiteenust nõuetega vastavusse viimast seetõttu, et see põhjustaks kauplejale ebaproportsionaalseid kulusid, või kui kaupleja ei ole viinud digisisu või digiteenust nõuetega vastavusse mõistliku aja jooksul, tasuta ja tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata, peaks tarbijal olema õigus kasutada õiguskaitsevahendina hinna alandamist või lepingu lõpetamist. Teatavates olukordades on põhjendatud, et tarbijal peaks olema õigus viivitamata hinna alandamisele või lepingu lõpetada, näiteks juhul, kui kaupleja ei ole eelnevalt digisisu või digiteenust edukalt nõuetega vastavusse viinud või kui tarbijalt ei saa eeldada usalduse säilitamist kaupleja võime vastu viia digisisu või digiteenus nõuetega vastavusse, sest nõuetele mittevastavus on tõsist laadi. Näiteks peaks tarbijal olema õigus kohe nõuda hinna alandamist või lepingu lõpetamist, kui tarbijale on üle antud viirusetõrje tarkvara, mis on viirustega nakatunud ja kujutaks endast tõsist laadi nõuetele mittevastavust. Sama peaks kehtima juhul, kui on selge, et kaupleja ei vii digisisu või digiteenust nõuetega vastavusse mõistliku aja jooksul või tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata.*

- (66) *Olukorras, kus tarbijal on õigus teatava ajavahemiku jooksul üle antud digisisu või osutatud digiteenuse eest tasutud hinna alandamisele, tuleks hinnaalanduse arvutamisel võtta arvesse digisisu või digiteenuse väärtuse vähenemist, mis on tingitud nii nõuetele mittevastavusest kui ka ajast, mille jooksul tarbija ei saanud nõuetele vastavat digisisu või digiteenust kasutada.*
- (67) *Kui digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse hinna eest, peaks tarbijal olema võimalik lõpetada leping üksnes juhul, kui nõuetele mittevastavus on oluline. Kui aga digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine ei toimu mitte hinna tasumise eest, vaid tarbija esitab isikuandmeid, peaks tarbijal olema võimalik lõpetada leping ka juhul, kui nõuetele mittevastavus on ebaoluline, sest tarbija ei saa kasutada õiguskaitsevahendina hinna alandamist. Kui tarbija tasub hinna ja esitab ka isikuandmeid, peaks tarbijal olema nõuetele mittevastavuse korral õigus kõikidele kasutada olevatele õiguskaitsevahenditele. Eelkõige peaks eeldusel, et kõik muud tingimused on täidetud, olema tarbijal õigus digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimisele, hinna alandamisele vastavalt digisisu või digiteenuse eest makstud rahasummale või lepingu lõpetamisele.*

- (68) Kui tarbija lõpetab lepingu, peaks **kaupleja** tarbija tasutud hinna tagasi maksma. **Samas tuleb saavutada tasakaal tarbijate ja kauplejate õigustatud huvide vahel juhul, kui digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse teataval ajavahemikul ning digisisu või digiteenus on nõuetega vastavuses üksnes osal sellest ajavahemikust. Seetõttu peaks lepingu lõpetamise korral olema tarbijal õigus üksnes sellisele osale tasutud hinnast, mis vastab ajavahemiku kestusele, mil digisisu või digiteenus ei olnud nõuetega vastavuses, ja on selle ajavahemikuga proportsionaalne. Tarbijal peaks olema õigus saada tagasi ka see osa tasutud hinnast, mis oli ettemaksena tasutud aja eest, mil leping oleks kehtinud, kui seda ei oleks lõpetatud.**

- (69) *Kui tarbija esitab kauplejale isikuandmeid, peaks kaupleja järgima määruse (EL) 2016/679 kohaseid kohustusi. Neid kohustusi tuleks täita ka juhul, kui tarbija tasub hinna ja esitab isikuandmeid. Lepingu lõpetamisel peaks kaupleja loobuma ka mis tahes sisu, mis ei ole isikuandmed, kasutamisest, mille tarbija esitas või lõi kaupleja poolt üle antud digisisu või osutatud digiteenust kasutades. Selline sisu võib hõlmata digitaalset kujutisi, video- ja audiofaile ning mobiilseadmetega loodud sisu. Kauplejal peaks aga olema õigus jätkata tarbija esitatud või loodud sisu kasutamist juhul, kui see ei ole väljaspool kaupleja üle antud digisisu või osutatud digiteenuse konteksti kasutatav, on seotud üksnes tarbija tegevusega, on kaupleja poolt muude andmetega liidetud ja ei ole eraldatav või on eraldatav üksnes ebaproportsionaalselt suure vaevaga või on loodud ühiselt tarbija ja teiste isikute poolt ning teised tarbijad saavad jätkata selle kasutamist.*
- (70) *Kui tarbijalt võetakse juurdepääs sisule, mis ei ole isikuandmed ja mille tarbija esitas või lõi digisisu või digiteenuse kasutamisel, võib see tarbijat heidutada digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse korral õiguskaitsevahendeid kasutamast. Selleks et tagada tarbijale lepingu lõpetamise õiguse osas tõhus kaitse, peaks kaupleja seetõttu tarbija taotlusel tegema pärast lepingu lõpetamist selle sisu tarbijale kättesaadavaks.*

- (71) *Tarbijal peaks **■** olema õigus saada sisu tagasi mõistliku aja jooksul, ilma kauplejapoolsete takistusteta, üldkasutatavas masinloetavas vormingus ja tasuta*, välja arvatud tarbija enda digikeskkonnast tulenevad kulud, *näiteks* internetiühenduse kulud, sest need ei ole *sisu* tagasisaamisega konkreetselt seotud. *Kaupleja kohustust teha sisu kättesaadavaks ei kohaldata aga juhul, kui sisu on kasutatav üksnes digisisu või digiteenuse kasutamise kontekstis või on seotud üksnes tarbija tegevusega digisisu või digiteenuse kasutamisel või on kaupleja poolt muude andmetega liidetud ja ei ole eraldatav või on eraldatav üksnes ebaproportsionaalselt suure vaevaga. Neil juhtudel ei ole kõnealune sisu tarbija jaoks märkimisväärse praktilise kasutusväärtusega ega märkimisväärselt huvipakkuv, võttes samal ajal arvesse ka kaupleja huvisid. Lisaks ei peaks kaupleja kohustus teha lepingu lõpetamise korral tarbijale kättesaadavaks sisu, mis ei ole isikuandmed ning mille on esitanud või loonud tarbija, piirama kaupleja õigust mitte avaldada teatavat sisu kooskõlas kohaldatava õigusega.*

- (72) Kui leping lõpetatakse, ei tuleks tarbijalt nõuda **■** digisisu *või digiteenuse* kasutamise eest tasumist *ajavahemiku eest, mil digisisu või digiteenus ei olnud nõuetega vastavuses*, sest sellega jäetaks tarbija ilma tõhusast kaitsest. *Ühtlasi peaks aga tarbija hoiduma digisisu või digiteenuse kasutamisest ja selle kolmandatele isikutele kättesaadavaks tegemisest, näiteks digisisu või kasutatava koopia kustutamisega või digisisu või digiteenuse muul viisil juurdepääsematuks muutmisega.*

■

- (73) Põhimõte, mille kohaselt on *kauplejal* kohustus hüvitada tekitatud kahju, on digisisu üleandmise *või digiteenuste osutamise* lepingute oluline osa. Seetõttu peaks tarbijal olema õigus *nõuda kahju hüvitamist*, kui kahju on põhjustatud digisisu *või digiteenuse* mittevastavusest nõuetele või digisisu üle andmata *või digiteenuse osutamata* jätmisest. *Hüvitis peaks asetama tarbijad võimalikult suurel määral sellisesse olukorda, ■ milles nad oleksid olnud, kui digisisu oleks üle antud või digiteenus oleks osutatud nõuetekohaselt ja see oleks vastanud nõuetele. Kuna õigus nõuda kahju hüvitamist on juba tagatud kõikides liikmesriikides, ei tohiks käesolev direktiiv piirata selliste liikmesriigi õigusnormide kohaldamist, mis reguleerivad tarbijatele kõnealuste õigusnormide rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist.*

- (74) *Käesolevas direktiivis tuleks reguleerida ka tarbijale teatava ajavahemiku jooksul juurdepääsetavaks tehtava või üleantava digisisu või osutatava digiteenuse muutmist, näiteks uuendamist ja parendamist kaupleja poolt. Arvestades, et digisisu ja digiteenused on oma olemuselt kiiresti arenevad, võivad uuendused, täiustamised või sarnased muudatused olla vajalikud ja need on sageli tarbijale kasulikud. Mõned muudatused, näiteks lepingus uuendustena sätestatud muudatused, võivad moodustada lepinguliste kohustuste osa. Muud muudatused võivad olla vajalikud nende objektiivsete vastavusnõuete täitmiseks, mille eesmärk on tagada digisisu või digiteenuse nõuetele vastavus, nagu on sätestatud käesolevas direktiivis. Ülejäänud muudatusteks, mis kalduksid objektiivsetest vastavusnõuetest kõrvale ning mis on lepingu sõlmimise ajal prognoositavad, peaks tarbija andma lepingu sõlmimisel oma sõnaselge nõusoleku.*

- (75) *Lisaks muudatustele, mille eesmärk on nõuetele vastavuse tagamine, peaks kauplejal olema teatavatel tingimustel lubatud muuta digisisu või digiteenuste omadusi, tingimusel et lepingus on esitatud sellise muudatuse tegemise mõjuv põhjus. Mõjuvad põhjused võivad hõlmata juhtumeid, kus muudatused on vajalikud digisisu või digiteenuse kohandamiseks uue tehnilise keskkonnaga või suurema kasutajate arvuga või muudel olulistel toimumisega seotud põhjustel. Neid muudatusi tehakse sageli tarbijate kasuks, sest nendega parendatakse digisisu või digiteenust. Sellest tulenevalt peaks lepingupooltel olema võimalik lisada lepingusse vastavaid tingimusi, millega lubatakse kauplejal teha muudatusi. Selleks et tasakaalustada tarbijate ja ettevõtjate huvid, tuleks sellise kaupleja võimaluse kõrval näha ette tarbija õigus lõpetada leping juhul, kui need muudatused mõjutavad negatiivselt digisisu või digiteenuse kasutamist või juurdepääsu sellele rohkem kui üksnes vähesel määral. See, millises ulatuses muudatused mõjutavad negatiivselt digisisu või digiteenuse kasutamist tarbija poolt või tarbija juurdepääsu sellele, tuleks kindlaks teha objektiivselt, võttes arvesse digisisu või digiteenuse olemust ja eesmärki ning kvaliteeti, funktsionaalsust, ühilduvust ja muid peamisi omadusi, mis on sama liiki digisisu või digiteenuse puhul tavapärased. Käesolevas direktiivis sätestatud normid, milles käsitletakse sellist uuendamist, täiustamist või sarnaseid muudatusi, ei tohiks aga puudutada olukordi, kus pooled sõlmivad uue digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepingu, näiteks digisisu või digiteenuse uue versiooni levitamise tagajärjel.*

- (76) *Tarbijat tuleks muudatustest teavitada selgelt ja arusaadavalt. Kui muudatus mõjutab digisisu või digiteenuse kasutamist tarbija poolt või tarbija juurdepääsu sellele negatiivselt rohkem kui vähesel määral, tuleks tarbijat teavitada viisil, mis võimaldab teabe salvestamist püsival andmekandjal. Püsiv andmekandja peaks võimaldama tarbijal salvestada teavet nii kaua, kui see on vajalik tarbija selliste huvide kaitsmiseks, mis tulenevad tarbija suhtest kauplejaga. Niisugused andmekandjad peaksid hõlmama eelkõige paberit, DVDsid, CDsid, USB-pulki, mälukaarte või kõvakettaid ning e-kirju.*

- (77) *Kui muudatus mõjutab digisisu või digiteenuse kasutamist tarbija poolt või tarbija juurdepääsu sellele negatiivselt rohkem kui vähesel määral, peaks tarbijal sellise muudatuse tagajärjel olema õigus leping tasuta lõpetada. Alternatiivina võib kaupleja otsustada võimaldada tarbijal säilitada digisisule või digiteenusele juurdepääs muudatust tegemata, lisakuludeta ja nõuetele vastavalt, kuid sellisel juhul ei tohiks tarbijal olla lepingu lõpetamise õigust. Kui aga digisisu või digiteenus, mida kaupleja võimaldas tarbijal säilitada muudatust tegemata, ei vasta enam subjektiivsetele ja objektiivsetele vastavusnõuetele, peaks tarbijal olema võimalik kasutada käesolevas direktiivis ette nähtud õiguskaitsevahendeid, mida kasutatakse nõuetele mittevastavuse korral. Kui sellise muudatuse puhul ei ole täidetud käesolevas direktiivis sätestatud nõuded ja muudatus põhjustab nõuetele mittevastavuse, peaks tarbijal endiselt olema õigus digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimisele, hinna alandamisele või lepingu lõpetamisele, nagu on sätestatud käesolevas direktiivis. Sarnaselt peaks juhul, kui pärast muudatuse tegemist esineb digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavus, mis ei ole muudatusest tingitud, olema tarbijal jätkuvalt õigus kasutada sellise digisisu või digiteenusega seoses nõuetele mittevastavuse korral kasutatavaid õiguskaitsevahendeid, nagu on sätestatud käesolevas direktiivis.*

I

- (78) Tarbijale üle antud ■ digisisu *või osutatud digiteenuse* nõuetele mittevastavus ■ on sageli põhjustatud mõnest toimingust tehinguahelas, mis jääb algse väljatöötaja ja *lõppkaupleja vahele*. Kuigi *lõppkaupleja* peaks vastutama tarbija ees nõuetele mittevastavuse eest, on oluline tagada, et *kauplejal* oleksid asjakohased õigused ka teiste tehinguahela liikmete suhtes, et ta saaks täita ■ oma kohustusi tarbija ees. *Need õigused peaksid piirduma äritehingutega ega tohiks seetõttu hõlmata olukordi, kus kaupleja vastutab tarbija ees sellise digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse eest, mis koosneb sellisest tarkvarast või on rajatud sellisele tarkvarale, mille andis vaba ja avatud lähtekoodiga litsentsi alusel tasuta üle tehinguahela eelmistes etappides osalenud isik*. Need tehinguahela liikmed, kellele *lõppkaupleja* saaks nõude esitada, ning selliste nõuete esitamise tingimused peaks aga kindlaks määrama liikmesriigid oma kohaldatavas õiguses.
- (79) Isikutel ja organisatsioonidel, kellel on vastavalt liikmesriigi õigusele õigustatud huvi kaitsta tarbijate lepingulisi *ja andmekaitsealaseid* õigusi, peaks olema õigus algetada menetlusi, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi õigusnormide kohaldamine kas kohtus või haldusasutuses, kes on pädev kaebusi lahendama või asjakohast kohtumenetlust algetama.

- (80) Käesolev direktiiv ei piira rahvusvahelise eraõiguse normide, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 593/2008¹⁷ ja (EL) nr 1215/2012¹⁸ kohaldamist.
- (81) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse **(EL) 2017/2394**¹⁹ lisa tuleks muuta, et lisada **sellesse** viide käesolevale direktiivile, eesmärgiga hõlbustada käesoleva direktiivi täitmise tagamisel piiriülest koostööd.
- (82) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/22/EÜ²⁰ I lisa tuleks muuta, et lisada sellesse viide käesolevale direktiivile tagamaks, et käesolevas direktiivis sätestatud tarbijate kollektiivsed huvid on kaitstud.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I“) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

¹⁹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 1).**

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/22/EÜ tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta (ELT L 110, 1.5.2009, lk 30).

- (83) *Tarbijad peaksid saada kasutada käesoleva direktiivi kohaseid õigusi niipea, kui hakatakse kohaldama liikmesriigi ülevõtmismeetmeid. Seetõttu tuleks liikmesriigi ülevõtmismeetmeid kohaldada ka tähtajatute või tähtajaliste lepingute suhtes, mis sõlmiti enne kohaldamise alguskuupäeva ning milles on ette nähtud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine teatava ajavahemiku jooksul kas pidevalt või mitme üleandmise või osutamise toiminguna, kuid üksnes seoses digisisu või digiteenusega, mis antakse üle või mida osutatakse alates liikmesriigi ülevõtmismeetmete kohaldamise alguskuupäevast. Tarbijate ja kauplejate õigustatud huvide tasakaalu tagamiseks tuleks aga liikmesriigi norme, millega võetakse liikmesriigi õigusesse üle käesoleva direktiivi sätteid, mis käsitlevad digisisu või digiteenuse muutmist ning õigust õiguskaitsevahenditele, kohaldada üksnes lepingute suhtes, mis on sõlmitud pärast käesoleva direktiivi kohast kohaldamise alguskuupäeva.*
- (84) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta²¹ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.

²¹ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- (85) *Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001²² ning ta esitas arvamuse 14. märtsil 2017²³.*
- (86) Kuna käesoleva direktiivi eesmärged, nimelt aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, tegeledes järjekindlal viisil lepinguõigusega seotud takistuste kaotamisega digisisu üleandmisel *või digiteenuste osutamisel*, ja vältida samal ajal õiguslikku killustatust, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid liikmesriikide õiguse üldise sidususe tagamise tõttu tänu lepinguõiguse ühtlustatud normidele, millega hõlbustatakse ka õigusaktide koordineeritud täitmise tagamise meetmeid, paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (87) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja *-vabadusi ning* järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, *sealhulgas selle artiklites* 16, 38 ja 47 tunnustatud põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

²² *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).*

²³ ELT C 200, 23.6.2017, lk 10.

Artikkel 1

Reguleerimisese ja eesmärk

Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ning tagada samal ajal tarbijakaitse kõrge tase, kehtestades ühised normid teatavate nõuete kohta, mida kohaldatakse kauplejate ja tarbijate vahelistele digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepingutele, eelkõige normid järgmise kohta:

- digisisu **või digiteenuse vastavus** lepingule;
- **õiguskaitsevahendid**, mida saab kasutada sellise mittevastavuse korral **või juhul, kui digisisu jäetakse üle andmata või digiteenus jäetakse osutamata**, ja õiguskaitsevahendite kasutamise tingimused, ning
- **digisisu ja digiteenuse muutmine.**

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „digisisu“ – andmed, mis on koostatud ja mis antakse üle digitaalsel kujul ;

2) „digiteenus“ –

- a) teenus, mis võimaldab *tarbijal* digitaalsel kujul andmeid luua, töödelda või salvestada *või neile juurde pääseda, või*
- b) teenus, mis võimaldab *tarbija või muude digiteenuse kasutajate üles laaditud või loodud* digitaalsel kujul andmeid jagada ■ või teha *nendega* muid toiminguid ■ ;

3) „digielementidega kaup“ – *kehaline vallasasi, mis sisaldab digisisu või digiteenust või millega on ühendatud digisisu või digiteenus sellisel viisil, et digisisu või digiteenuse puudumise korral ei täidaks kaup oma otstarvet;*

4) „integreerimine“ – *digisisu või digiteenuse sidumine ja ühendamine tarbija digikeskkonna osadega, et asjaomast digisisu või digiteenust saaks kasutada käesolevas direktiivis sätestatud vastavusnõuete kohaselt;*

5) „kaupleja“ – füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas ta on era- või avalik-õiguslik, kes seoses *käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega* tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevusega, sealhulgas kõnealuse füüsilise või juriidilise isiku nimel või ülesandel tegutseva teise isiku kaudu;

- 6) „tarbija“ – füüsiline isik, kes *seoses* käesoleva direktiiviga hõlmatud *lepingutega* tegutseb eesmärgil, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevusega;

■

- 7) „hind“ – rahasumma *või digitaalsel kujul esitatud väärtus*, mis tuleb tasuda ■ digisisu *üleandmise või digiteenuse osutamise* eest;

- 8) „isikuandmed“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 1 määratletud isikuandmed;

■

- 9) „digikeskkond“ – riistvara, *tarkvara* ja võrguühendus, *mida tarbija kasutab digisisule või digiteenusele juurdepääsuks või selle kasutamiseks*;

- 10) „ühilduvus“ – digisisu *või digiteenuse* võime *toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, millega koos sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse, ilma et oleks vaja digisisu või digiteenust kohandada*;

- 11) „funktsionaalsus“ – digisisu *või digiteenuse* võime *toimida otstarbekohaselt*;

- 12) *„koostalitlusvõime“ – digisisu või digiteenuse võime toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, mis erineb riist- või tarkvarast, millega koos sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse;*

I

- 13) „püsiv andmekandja“ – vahend, mis võimaldab tarbijal või **kauplejal** säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on võimalik teabe otstarbe seisukohast piisava aja jooksul tulevikus ligi pääseda, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada.

Artikkel 3
Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse lepingute suhtes, mille alusel **kaupleja** annab digisisu tarbijale üle **või osutab tarbijale digiteenust või kohustub seda tegema**, ning tarbija tasub selle eest hinna **või kohustub seda tasuma**.

Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka juhul, kui kaupleja annab digisisu tarbijale üle või osutab tarbijale digiteenust või kohustub seda tegema ning tarbija esitab kauplejale isikuandmeid või kohustub seda tegema, välja arvatud juhul, kui kaupleja töötleb tarbija esitatud isikuandmeid üksnes digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks kooskõlas käesoleva direktiiviga, või selleks, et kaupleja saaks täita tema suhtes kohaldatavaid õigusaktidest tulenevaid nõudeid ega töötle kõnealuseid andmeid ühelgi muul eesmärgil.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse **ka juhul, kui digisisu või digiteenus on välja töötatud** tarbija esitatud kirjelduse kohaselt .
3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse **ka** kõikide **füüsiliste** andmekandjate suhtes, mis toimivad üksnes digisisu kandjana, välja arvatud artikleid 5 ja 13.

4. *Käesolevat direktiivi ei kohaldata digisisu või digiteenuse suhtes, mis sisaldub kaubas või on sellega ühendatud artikli 2 punkti 3 tähenduses ning mis antakse üle koos kaubaga kõnealuse kauba müügilepingu alusel, olenemata sellest, kas digisisu üleandjaks või digiteenuse osutajaks on müüja või kolmas isik. Kahtluse korral, kas kaubas sisalduv või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on müügilepingu osa, eeldatakse, et digisisu või digiteenus on müügilepinguga hõlmatud.*

I

5. Käesolevat direktiivi ei kohaldata lepingute suhtes, milles käsitletakse järgmist:
- a) *muude teenuste kui digiteenuste osutamine, sõltumata sellest, kas kaupleja kasutab teenuse tulemuse loomiseks või selle tarbijale üleandmiseks või edastamiseks digitaalseid vorme või vahendeid;*
 - b) *direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 punktis 4 määratletud elektroonilise side teenused, välja arvatud nimetatud direktiivi artikli 2 punktis 7 määratletud numbrivaba isikutevahelise side teenused;*

- c) direktiivi 2011/24/EL artikli 3 punktis a määratletud tervishoiuteenused;
- d) hasartmänguteenused, mis hõlmavad rahalise väärtusega panuse tegemist õnnemängudes, sealhulgas oskusi nõudvates õnnemängudes, nagu loteriid, kasiinomängud, pokker ja kihlveotehingud, ning mida osutatakse elektrooniliste vahendite *või muude suhtlemist hõlbustavate tehnoloogiliste vahendite* abil ja teenuse saaja isiklikul nõudel;
- e) *direktiivi 2002/65/EÜ artikli 2 punktis b määratletud* finantsteenused;
- f) *tarkvara, mida kaupleja pakub vaba ja avatud lähtekoodiga litsentsi alusel, juhul kui tarbija ei maksa selle eest hinda ja kaupleja töötleb tarbija esitatud isikuandmeid üksnes konkreetse tarkvara turvalisuse, ühilduvuse või koostalitlusvõime parandamise eesmärgil;*
- g) *digisisu üleandmine, mille puhul digisisu on tehtud üldsusele kättesaadavaks muul viisil kui signaaliedastusega etteaste või sündmuse osana, näiteks kinematograafiliste kujutiste digitaalse esitamisega;*
- h) *digisisu, mida pakuvad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/98/EÜ²⁴ liikmesriikide avaliku sektori asutused.*

²⁴ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 90).*

6. Kui *sama kaupleja ja sama tarbija vahel sõlmitud terviku moodustav leping hõlmab paketina digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise elemente ja muu teenuse osutamise või muu kauba üleandmise elemente*, kohaldatakse käesolevat direktiivi üksnes *lepingu nende elementide* suhtes, mis *puudutavad digisisu või digiteenust, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 4 kohaldamist*.

Käesoleva direktiivi artiklit 19 ei kohaldata juhul, kui pakett direktiivi (EL) 2018/1972 tähenduses sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2120²⁵ artikli 2 punktis 2 määratletud internetiühenduse teenuse või direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 punktis 6 määratletud numbripõhise isikutevahelise side teenuse elemente.

Mõju, mida pakettlepingu ühe elemendi lõpetamine võib avaldada pakettlepingu muudele elementidele, reguleeritakse liikmesriigi õigusega, ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 107 lõike 2 kohaldamist.

7. Kui käesoleva direktiivi säte on vastuolus teatavat sektorit või reguleerimiseset reguleeriva muu liidu õigusakti sättega, siis on kõnealuse muu liidu õigusakti säte käesoleva direktiivi suhtes ülimuslik.

²⁵ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT L 310, 26.11.2015, lk 1).*

8. *Isikuandmete kaitset käsitlevat liidu õigust kohaldatakse kõigi isikuandmete suhtes, mida töödeldakse seoses lõikes 1 osutatud lepingutega.*

Eelkõige ei piira käesolev direktiiv määruse (EL) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EÜ kohaldamist. Kui käesoleva direktiivi sätted on vastuolus isikuandmete kaitset käsitleva liidu õigusega, on viimasena nimetatud õigus ülimuslik.

9. *Käesolev direktiiv ei piira autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi reguleeriva liidu ja liikmesriikide õiguse, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/29/EÜ²⁶ kohaldamist.*

10. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide *õigust reguleerida üldise lepinguõiguse aspekte*, näiteks lepingu sõlmimist, kehtivust, *tühisust* või õiguslikke tagajärgi käsitlevaid õigusnorme, kaasa arvatud lepingu lõpetamise tagajärgi, niivõrd kui neid ei reguleerita käesoleva direktiiviga, *ning kahju hüvitamist*.

²⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiiv 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10).*

Artikkel 4

Ühtlustamise tase

Liikmesriigid ei säilita ega kehtesta **oma õiguses** sätteid, mis erinevad käesoleva direktiiviga kehtestatud, sealhulgas ei rangemaid ega leebemaid sätteid tarbijakaitse erineva taseme tagamiseks, **kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti.**

Artikkel 5

Digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine

1. **Kaupleja annab tarbijale digisisu üle või osutab talle digiteenust. Kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti, annab kaupleja digisisu üle või osutab digiteenust põhjendamatu viivitusega pärast lepingu sõlmimist.**
2. **Kaupleja on täitnud üleandmiskohustuse või teenuse osutamise kohustuse, kui**
 - a) **digisisu või digisisule juurdepääsu saamiseks või selle allalaadimiseks sobiv vahend on tehtud tarbijale või tarbija poolt sel eesmärgil valitud füüsilisele või virtuaalsele süsteemile kättesaadavaks või juurdepääsetavaks;**
 - b) **digiteenus on tehtud tarbijale või tarbija poolt sel eesmärgil valitud füüsilisele või virtuaalsele süsteemile juurdepääsetavaks.**

Artikkel 6

Digisisu või digiteenuse nõuetele vastavus

Kaupleja annab tarbijale üle digisisu või osutab talle digiteenust, mis vastab asjakohasel juhul artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud nõuetele, ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist.

Artikkel 7

Subjektiivsed vastavusnõuded

Digisisu *või digiteenus* loetakse lepingule vastavaks, kui see *vastab asjakohasel juhul eelkõige järgmistele nõuetele*:

- a) selle *kirjeldus*, kogus *ja* kvaliteet **■** ning funktsionaalsus, *ühilduvus*, koostalitlusvõime ja muud *omadused* vastavad lepingutingimustele **■** ;
- b) see sobib kasutamiseks eriomasel otstarbel, milleks tarbija seda vajab ja mille ta on teinud *kauplejale* teatavaks *hiljemalt* lepingu sõlmimise ajal ning millega *kaupleja* on nõustunud;
- c) see antakse üle või seda osutatakse koos kõigi *tarvikute ja* juhenditega, *sealhulgas paigaldamise kohta*, ja klienditoega vastavalt lepingutingimustele; ning
- d) seda uuendatakse vastavalt lepingutingimustele.

■

Artikkel 8

Objektiivsed vastavusnõuded

1. *Lisaks subjektiivsete vastavusnõuetele peab digisisu või digiteenus vastama järgmistele nõuetele:*
 - a) *see sobib otstarbeks, milleks sama liiki digisisu või digiteenust tavaliselt kasutatakse, võttes asjakohasel juhul arvesse kehtivat liidu ja liikmesriigi õigust, tehnilisi standardeid või tehniliste standardite puudumise korral kohaldatavaid konkreetsetel tegevusalal kehtivaid valdkondlikke tegevusjuhendeid;*
 - b) *see on sellises koguses ning kvaliteedi ning toimivusomadustega, sealhulgas funktsionaalsuse, ühilduvuse, juurdepääsetavuse, järjepidevuse ja turvalisuse poolest, mis on sama liiki digisisu või digiteenuse puhul tavapärane ja mida tarbija võib mõistlikult eeldada, narvestades digisisu või digiteenuse laadi ning võttes arvesse kaupleja enda või tema nimel või tehinguahela varasemates etappides osalenud muude isikute poolt eeskätt reklaamides või märgistusel esitatud avalikke teadaandeid, välja arvatud juhul, kui kaupleja tõendab, et*

- i) *ta ei olnud ega saanud mõistlikult eeldades olla kõnealusest avalikust teadaandest teadlik;*
- ii) *lepingu sõlmimise ajaks oli avalikku teadaannet parandatud samal või võrreldaval viisil, nagu see oli tehtud, või*
- iii) *avalik teadaanne ei saanud mõjutada digisisu või digiteenuse omandamise otsust;*
- c) *asjakohasel juhul antakse see üle või seda osutatakse koos tarvikute ja juhenditega, mille saamist võib tarbija mõistlikult eeldada; ning*
- d) *see vastab kaupleja poolt enne lepingu sõlmimist kättesaadavaks tehtud digisisu või digiteenuse prooviversioonile või eelvaatele.*

2. *Kaupleja tagab, et tarbijat teavitatakse uuendustest ja et talle antakse üle uuendused, kaasa arvatud turvauuendused, mis on vajalikud digisisu või digiteenuse nõuetele vastavuse tagamiseks ajavahemiku jooksul,*

- a) *mil toimub lepingu alusel digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine, kui lepingus on ette nähtud, et üleandmine või osutamine toimub teatava ajavahemiku jooksul pidevalt; või*
- b) *mida tarbija võib mõistlikult eeldada, võttes arvesse digisisu või digiteenuse liiki ja otstarvet ning lepingu asjaolusid ja laadi, kui lepingus on ette nähtud üks või mitu üleandmise või teenuse osutamise toimingut.*

3. *Kui tarbija ei paigalda lõike 2 kohaselt kaupleja üle antud uuendusi mõistliku aja jooksul, ei ole kaupleja vastutav nõuetele mittevastavuse eest, mis on tingitud üksnes asjaomase uuenduse puudumisest, kui*
- a) *kaupleja on tarbijat teavitanud uuenduse kättesaadavusest ja sellest, millised on tagajärjed, kui tarbija jätab selle paigaldamata, ning*
 - b) *uuenduse tarbija poolt paigaldamata jätmine või ebaõige paigaldamine ei olnud tingitud kaupleja antud paigaldusjuhendite puudulikkusest.*
4. *Kui lepinguga nähakse ette, et digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine toimub teatava ajavahemiku jooksul pidevalt, peab digisisu või digiteenus olema nõuetega vastavuses kogu kõnealuse ajavahemiku jooksul.*
5. *Nõuetele mittevastavusega lõike 1 või 2 tähenduses ei ole tegemist juhul, kui lepingu sõlmimise ajal teavitati tarbijat konkreetselt sellest, et digisisu või digiteenuse teatav omadus kaldub kõrvale lõikes 1 või 2 sätestatud objektiivsetest vastavusnõuetest, ja kui tarbija on lepingu sõlmimise ajal sellise kõrvalekaldumisega sõnaselgelt ja eraldi nõustunud.*
6. *Kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti, antakse üle digisisu viimane versioon ja osutatakse digiteenuse viimast versiooni, mis oli lepingu sõlmimise ajal kättesaadav.*

Artikkel 9

Digisisu või digiteenuse ebaõige integreerimine

Nõuetele mittevastavus, mis on tingitud digisisu või digiteenuse ebaõigest integreerimisest tarbija digikeskkonda, loetakse võrdseks digisisu **või digiteenuse** nõuetele mittevastavusega, kui:

- a) digisisu **või digiteenuse** integreeris **kaupleja** või seda tehti tema vastutusel või
- b) digisisu **või digiteenuse** pidi integreerima tarbija ning ebaõige integreerimine oli tingitud kaupleja antud puudulikest integreerimisjuhenditest.

Artikkel 10

Kolmanda isiku õigused

Kui kolmanda isiku õiguste, eelkõige intellektuaalomandi õiguste rikkumisest tulenev piirang takistab või piirab digisisu või digiteenuse kasutamist vastavalt artiklitele 7 ja 8, tagab liikmesriik, et tarbijal on õigus artiklis 14 sätestatud nõuetele mittevastavuse korral kasutatavatele õiguskaitsevahenditele, välja arvatud juhul, kui liikmesriigi õigusega on sellisel juhul ette nähtud digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise lepingu tühisus või tühistatavus.

Artikkel 11

Kaupleja vastutus

1. *Kaupleja vastutab artikli 5 kohase digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmise eest.*
2. *Kui lepingus on ette nähtud üks või mitu üleandmise või teenuse osutamise toimingut, vastutab kaupleja digisisu või digiteenuse mittevastavuse eest artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud nõuetele, mis esines üleandmise või teenuse osutamise ajal, ilma et see piiraks artikli 8 lõike 2 punkti b kohaldamist.*

Kui liikmesriigi õiguse kohaselt on kaupleja vastutav üksnes nõuetele mittevastavuse eest, mis ilmneb teatava aja jooksul pärast üleandmist või teenuse osutamist, ei tohi kõnealune ajavahemik olla lühem kui kaks aastat alates üleandmise või teenuse osutamise ajast, ilma et see piiraks artikli 8 lõike 2 punkti b kohaldamist.

Kui liikmesriigi õiguse kohaselt kehtib artiklis 14 sätestatud õiguste suhtes ka aegumistähtaeg või kõnealuste õiguste suhtes kehtib üksnes aegumistähtaeg, tagab liikmesriik, et aegumistähtaeg võimaldab tarbijal kasutada artiklis 14 sätestatud õiguskaitsevahendeid igasuguse nõuetele mittevastavuse korral, mis esineb esimeses lõigus osutatud ajal ning ilmneb teises lõigus osutatud ajavahemiku jooksul.

3. *Kui lepingus on ette nähtud, et digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine toimub teatava ajavahemiku jooksul pidevalt, vastutab kaupleja mittevastavuse eest artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud nõuetele, mis esineb või ilmneb selle ajavahemiku jooksul, mil digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine peab lepingu kohaselt toimuma.*

Kui liikmesriigi õiguse kohaselt kehtib artiklis 14 sätestatud õiguste suhtes ka aegumistähtaeg või kõnealuste õiguste suhtes kehtib üksnes aegumistähtaeg, tagab liikmesriik, et aegumistähtaeg võimaldab tarbijal kasutada artiklis 14 sätestatud õiguskaitsevahendeid igasuguse nõuetele mittevastavuse korral, mis esineb või ilmneb esimeses lõigus osutatud ajavahemiku jooksul.

Artikkel 12
Tõendamiskoormis

1. *Kauplejal lasub kohustus tõendada, et digisisu anti üle või digiteenus osutati kooskõlas artikliga 5.*
2. *Artikli 11 lõikes 2 osutatud juhtudel lasub kauplejal kohustus tõendada, et üleantud digisisu või osutatud digiteenus vastas üleandmise või osutamise ajal nõuetele, kui nõuetele mittevastavus ilmneb ühe aasta jooksul alates digisisu üleandmisest või digiteenuse osutamisest.*
3. *Artikli 11 lõikes 3 osutatud juhtudel lasub kauplejal kohustus tõendada, et digisisu või digiteenus vastas nõuetele selle ajavahemiku jooksul, mil digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine peab lepingu kohaselt toimuma, kui nõuetele mittevastavus ilmneb kõnealusel ajavahemiku jooksul.*

4. **Lõikeid 2 ja 3** ei kohaldata juhul, kui **kaupleja** tõendab, et tarbija digikeskkond ei ühildu digisisu **või digiteenuse** tehniliste nõuetega, ja kui **kaupleja** oli tarbijat nendest nõuetest **selgel ja arusaadaval viisil** enne lepingu sõlmimist teavitanud.
5. Tarbija teeb **kauplejaga** koostööd **nii palju kui mõistlikult võimalik ja** vajalik, **et teha kindlaks, kas artikli 11 lõikes 2 või 3 sätestatud ajal esinenud digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse põhjus on tingitud** tarbija **digikeskkonnast**. Koostöö tegemise kohustus hõlmab üksnes selliseid tehniliselt kättesaadavaid vahendeid, mis on tarbija jaoks kõige vähem sekkuvad. Kui tarbija ei tee koostööd **ning kui kaupleja teavitas tarbijat sellest nõudest selgel ja arusaadaval viisil enne lepingu sõlmimist**, lasub tarbijal kohustus **■** tõendada, **et nõuetele mittevastavus esines artikli 11 lõikes 2 või 3 sätestatud ajal**.

Artikkel 13

Õiguskaitsevahendid digisisu üle andmata või digiteenuse osutamata jätmise korral

1. Kui **kaupleja** ei ole digisisu üle andnud **või digiteenust osutanud** vastavalt artiklile 5, **nõuab tarbija kauplejalt digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist. Kui seejärel kaupleja ei anna digisisu üle või ei osuta digiteenust põhjendamatult viivitusega või poolte vahel sõnaselgelt kokku lepitud lisatähtaja jooksul**, on tarbijal õigus leping **lõpetada**.
2. **Lõiget 1 ei kohaldata ja tarbijal on õigus lõpetada leping viivitamata, kui**
 - a) **kaupleja on teatanud, et ta ei anna digisisu üle või ei osuta digiteenust, või see on asjaolude põhjal võrdselt selge;**
 - b) **tarbija ja kaupleja on kokku leppinud või on see lepingu sõlmimisega seotud asjaolude põhjal selge, et tarbija jaoks on oluline teatav üleandmise või teenuse osutamise aeg, kuid kaupleja ei anna digisisu üle või ei osuta digiteenust selleks ajaks või sellel ajal.**
3. **Kui tarbija lõpetab lepingu käesoleva artikli lõike 1 või 2 alusel, kohaldatakse olenevalt olukorrast artikleid 15–18.**

Artikkel 14

Õiguskaitsevahendid nõuetele mittevastavuse korral

1. ***Nõuetele*** mittevastavuse korral on tarbijal õigus nõuda digisisu ***või digiteenuse nõuetega*** vastavusse viimist, ***saada proportsionaalset hinnaalandust või lõpetada leping käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.***
2. ***Tarbijal on õigus nõuda digisisu või digiteenuse nõuetega vastavusse viimist, välja arvatud juhul, kui see oleks võimatu või kui see põhjustaks kauplejale ebaproportsionaalseid kulusid, võttes arvesse kõiki asjaolusid, sealhulgas järgmist:***
 - a) väärtus, mis digisisul ***või digiteenusel*** oleks olnud juhul, kui ***nõuetele mittevastavust ei esineks***, ja
 - b) ***■*** nõuetele mittevastavuse olulisus***■*** .
3. ***Kaupleja*** viib digisisu ***või digiteenuse*** lõike 2 kohaselt ***nõuetega*** vastavusse mõistliku aja jooksul, arvates ajast, millal tarbija teavitas kauplejat mittevastavusest, ***ning teeb seda tasuta*** ja ilma et see põhjustaks tarbijale olulist ebamugavust, võttes arvesse digisisu ***või digiteenuse*** laadi ja otstarvet, milleks tarbija ***digisisuvõi digiteenust*** vajab.

4. Tarbijal on õigus proportsionaalsele hinna alandamisele **kooskõlas lõikega 5**, kui digisisu antakse üle **või digiteenust osutatakse** hinna tasumise eest, või õigus leping lõpetada **kooskõlas lõikega 6 kõikidel järgmistel juhtudel:**
- a) digisisu **või digiteenuse** nõuetega vastavusse viimine **vastavalt lõikele 2 on õiguskaitsevahendina** võimatu **või** ebaproportsionaalne ;
 - b) **kaupleja** ei ole **digisisu või digiteenust lõike 3 kohaselt nõuetega vastavusse viinud**;
 - c) **nõuetele mittevastavus ilmneb hoolimata kaupleja püüdlusest digisisu või digiteenus nõuetega vastavusse viia**;
 - d) **nõuetele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest hinna alandamist või lepingu lõpetamist**; või
 - e) **kaupleja** on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt , et ta ei vii digisisu **või digiteenust nõuetega** vastavusse **mõistliku aja jooksul või tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata**.

5. Hinda alandatakse proportsionaalselt *tarbijale üle antud digisisu või osutatud digiteenuse* väärtuse vähenemisega, võttes võrdluse aluseks väärtuse, *mis digisisul või digiteenusel oleks olnud, kui see oleks olnud nõuetele vastavuses.*

Kui lepinguga on ette nähtud, et digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse teatava ajavahemiku jooksul hinna tasumise eest, kohaldatakse hinnaalandust selle ajavahemiku suhtes, mille jooksul digisisu või digiteenus ei olnud nõuetele vastav.

6. *Kui digisisu anti üle või digiteenus osutati hinna tasumise eest, on tarbijal õigus leping lõpetada üksnes juhul, kui nõuetele mittevastavus on oluline.* Kauplejal lasub kohustus tõendada, et *nõuetele* mittevastavus *on ebaoluline.*

Artikkel 15

Lepingu lõpetamise õiguse kasutamine

Lepingu lõpetamise õiguse kasutamiseks *esitab tarbija kauplejale avalduse, milles ta väljendab otsust leping lõpetada.*

I

Artikkel 16

Kaupleja kohustused lepingu lõpetamise korral

1. *Lepingu lõpetamise korral maksab kaupleja tarbijale tagasi kõik lepingu alusel tasutud summad.*

Kui lepingus nähakse aga ette digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine hinna tasumise eest ja teatava ajavahemiku jooksul ning digisisu või digiteenus oli lepingu lõpetamisele eelneva teatava ajavahemiku jooksul nõuetele vastav, maksab kaupleja tarbijale tagasi üksnes sellise proportsionaalse osa tasutud hinnast, mis vastab sellele ajavahemikule, mil digisisu või digiteenus ei olnud nõuetele vastav, ja selle osa tarbija tasutud hinnast, mille tarbija tasus ettemaksuna aja eest, mil leping oleks kehtinud, kui seda ei oleks lõpetatud.

2. *Seoses tarbija isikuandmetega järgib kaupleja määrusest (EL) 2016/679 tulenevaid kohustusi.*
3. *Kaupleja hoidub kasutamast sellist sisu, mis ei ole isikuandmed, mille tarbija esitas või lõi kaupleja poolt üle antud digisisu või osutatud digiteenust kasutades, välja arvatud juhul, kui see sisu*

- a) ei ole väljaspool kaupleja üle antud digisisu või osutatud digiteenuse konteksti kasutatav;*
- b) on seotud üksnes tarbija tegevusega kaupleja poolt üle antud digisisu või osutatud digiteenuse kasutamisel;*
- c) on kaupleja poolt muude andmetega liidetud ja ei ole eraldatav või on eraldatav üksnes ebaproportsionaalselt suure vaevaga või*
- d) on loodud ühiselt tarbija ja teiste isikute poolt ning teised tarbijad saavad jätkata sisu kasutamist.*

4. Välja arvatud olukordades, millele on osutatud lõike 3 punktis a, b või c, teeb kaupleja tarbija taotluse alusel tarbijale kättesaadavaks sellise sisu, mis ei ole isikuandmed, mille tarbija esitas või lõi kaupleja poolt üle antud digisisu või osutatud digiteenust kasutades.

Tarbijal on õigus saada kõnealune digisisu tagasi tasuta, kauplejapoolsete takistusteta, mõistliku aja jooksul ning üldkasutatavas ja masinloetavas vormingus.

5. Kaupleja võib takistada tarbijat digisisu või digiteenust edaspidi kasutamast, eelkõige muutes digisisu või digiteenuse tarbija jaoks edaspidi juurdepääsematuks või desaktiveerides tarbija kasutajakonto, ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist.

Artikkel 17

Tarbija kohustused lepingu lõpetamise korral

- 1. Pärast lepingu lõpetamist hoidub tarbija digisisu või digiteenuse kasutamisest ja selle kolmandatele isikutele kättesaadavaks tegemisest.*
- 2. Kui digisisu anti üle füüsilisel andmekandjal, tagastab tarbija kaupleja taotluse alusel ja kaupleja kulul füüsilise andmekandja kauplejale põhjendamatult viivitusega. Kui kaupleja otsustab taotleda füüsilise andmekandja tagastamist, tuleb taotlus esitada 14 päeva jooksul alates päevast, mil kauplejat teavitati tarbija otsusest lepingu lõpetada.*
- 3. Tarbija ei ole kohustatud tasuma digisisu või digiteenuse kasutamise eest lepingu lõpetamisele eelneva ajavahemiku jooksul, mil digisisu või digiteenus ei olnud nõuetele vastav.*

Artikkel 18

Kaupleja tagasimakse tegemise tähtajad ja vahendid

1. *Tagasimakse, mille kaupleja võlgneb tarbijale vastavalt artikli 14 lõigetele 4 ja 5 või artikli 16 lõikele 1 hinna alandamise või lepingu lõpetamise tõttu, tehakse põhjendamatult viivitusega ja igal juhul 14 päeva jooksul alates päevast, mil kauplejat teavitatakse tarbija otsusest kasutada õigust hinna alandamisele või leping lõpetada.*
2. *Kaupleja kasutab tagasimakse tegemiseks sama makseviisi, mida kasutas tarbija digisisu või digiteenuse eest maksmiseks, välja arvatud juhul, kui tarbija sõnaselgelt nõustub teistsuguse makseviisiga, ning tingimusel, et tarbija jaoks ei kaasne sellise tagasimaksega kohustust maksta tasu.*
3. *Kauplejal ei ole õigust nõuda tarbijalt tagasimaksega seoses tasu.*

Artikkel 19

Digisisu või digiteenuse muutmine

1. Kui lepinguga nähakse ette, et digisisu **tuleb üle** anda või digiteenust tuleb osutada või need tuleb tarbijale kättesaadavaks teha teatava ajavahemiku jooksul, võib kaupleja muuta digisisu või digiteenuseid rohkem, kui on vajalik digisisu või digiteenuse nõuetele vastavuse säilitamiseks kooskõlas artiklitega 7 ja 8, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) **muudatuse tegemine on lepingu kohaselt lubatud ja lepingus on esitatud selle tegemiseks mõjuv põhjus;**
 - b) **muudatus tehakse tarbijale lisakulusid põhjustamata;**
 - c) **tarbijat on muudatusest selgel ja arusaadaval viisil teavitatud;** ning
 - d) **tarbijat on lõikes 2 osutatud juhtumite korral mõistliku aja jooksul eelnevalt ja püsival andmekandjal teavitatud muudatuse omadustest ja tegemise ajast ning õigusest lõpetada leping vastavalt lõikele 2 või õigusest säilitada digisisu või digiteenus ilma muudatuseta vastavalt lõikele 4.**

2. *Tarbijal on õigus leping lõpetada, kui muudatus mõjutab negatiivselt digisisu või digiteenuse kasutamist tarbija poolt või tarbija juurdepääsu sellele, välja arvatud juhul, kui selline negatiivne mõju on ebaoluline. Sel juhul on tarbijal õigus leping tasuta lõpetada 30 päeva jooksul alates teavituse saamisest või kuupäevast, mil kaupleja digisisu või digiteenust muutis, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem.*
3. *Kui tarbija lõpetab lepingu vastavalt käesoleva artikli lõikele 2, kohaldatakse artikleid 15–18.*
4. *Käesoleva artikli lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata juhul, kui kaupleja on võimaldanud tarbijal lisakuludeta säilitada digisisu või digiteenuse ilma muudatusteta ning digisisu või digiteenus on jätkuvalt nõuetega vastavuses.*

I

Artikkel 20
Tagasinõudeõigus

Kui **kaupleja** vastutab tarbija ees digisisu üle andmata **või digiteenuse osutamata** jätmise või **nõuetele** mittevastavuse eest, mis tuleneb tehinguahela varasemates etappides osalenud isiku tegevusest või tegevusetusest, on **kauplejal** õigus kasutada **äritehingute ahela** vastutava isiku või vastutavate isikute vastu õiguskaitsevahendeid. Isik, kelle vastu **kaupleja** võib kasutada õiguskaitsevahendeid, asjakohane tegutsemisviis ja tingimused määratakse kindlaks liikmesriigi õiguses.

Artikkel 21
Täitmise tagamine

1. Liikmesriigid tagavad piisavad ja tõhusad vahendid, et tagada käesoleva direktiivi täitmine.
2. Lõikes 1 osutatud vahendite hulka kuuluvad õigusnormid, mille kohaselt üks või mitu järgmistest liikmesriigi õiguses määratud asutustest võivad kooskõlas liikmesriigi õigusega pöörduda kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi õigusnormide kohaldamine:

- a) avalik-õiguslikud asutused või nende esindajad;
- b) tarbijaorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi tarbijaid kaitsta;
- c) kutseorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi meetmeid võtta;
- d) ***mittetulunduslikud asutused, organisatsioonid või ühendused, kes tegutsevad andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitsmise valdkonnas, nagu on määratletud määruse (EL) 2016/679 artiklis 80.***

Artikkel 22

Sätete kohustuslikkus

1. Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, ei ole tarbija jaoks siduv lepingutingimus, mis välistab tarbija kahjuks käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi sätete kohaldamist, kaldub nendest tarbija kahjuks kõrvale või muudab nende toimet tarbija kahjuks enne, kui tarbija on ***kauplejale*** teatanud digisisu ***üleandmata või digiteenuse osutamata jätmisest*** või nõuetele mittevastavusest, ***või enne, kui kaupleja on teatanud artikli 19 kohasest tarbijale digisisu või digiteenuse muutmisest.***
2. ***Käesoleva direktiivi kohaldamine ei takista kauplejaid pakkumast tarbijatele lepingutingimusi, mille alusel pakutakse käesolevas direktiivis ettenähtust ulatuslikumat kaitset.***

Artikkel 23

Määruse (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ muutmine

1. Määruse **(EL) 2017/2394** lisasse lisatakse järgmine punkt:

„26a. Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv (EL) 2019/... digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamise lepingute teatavate aspektide kohta (ELT L ..., lk ...)”.⁺“

2. Direktiivi 2009/22/EÜ I lisasse lisatakse järgmine punkt:

„16a. Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv (EL) 2019/... digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamise lepingute teatavate aspektide kohta (ELT L ..., lk ...)”.⁺“

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva direktiivi kuupäev, number ja ELT avaldamisviide.

Artikkel 24

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid **võtavad vastu ja avaldavad** käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud normid hiljemalt ... [kuu esimesel päeval kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates ... [kuu esimesel päeval kaks aastat ja kuus kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist], välja arvatud normid, millega võetakse liikmesriigi õigusesse üle artiklid 15 ja 17, sest neid kohaldatakse üksnes lepingute suhtes, mis sõlmitakse alates sellest kuupäevast.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud õigusnormide teksti.

2. Käesoleva direktiivi sätted kohalduvad sellise digisisu või digiteenuse suhtes, mis anti üle või osutati alates ... [kuu esimesel päeval kaks aastat ja kuus kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist], välja arvatud artiklid 19 ja 20, mis kohalduvad üksnes sellest kuupäevast alates sõlmitud lepingute suhtes.

Artikkel 25
Läbivaatamine

Komisjon vaatab käesoleva direktiivi kohaldamise läbi hiljemalt ... [viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule **ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele** aruande. Aruandes uuritakse muu hulgas, kas on vaja ühtlustada õigusnorme, mida kohaldatakse lepingute suhtes, mis on sõlmitud sellise digisisu üleandmiseks **või digiteenuse osutamiseks**, mida käesolev direktiiv ei hõlma, **sealhulgas üleandmine või osutamine, mida tehakse reklaami** eest.

Artikkel 26
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 27
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja